

Εδώ ζούμε
Natura 2000

LIFE-IP 4 NATURA (LIFE16 IPE/GR/000002)

Ολοκληρωμένες δράσεις για τη διατήρηση
και διαχείριση των περιοχών του δικτύου
Natura 2000, των ειδών, των οικοτόπων
και των οικοσυστημάτων στην Ελλάδα

Παραδοτέο Δράσης Α.1: Έκθεση των ημερίδων
εργασίας σχετικά με την επιλογή των ειδών και
οικοτόπων για την εκπόνηση, θεσμοθέτηση και
υλοποίηση Σχεδίων Δράσης

Νομέβριος 2018

Προτεινόμενη βιβλιογραφική αναφορά:

ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗ Μ, ΔΑΛΑΚΑ Α, ΜΗΤΣΕΛΟΥ Μ, ΝΙΚΟΚΑΒΟΥΡΑΣ Χ, ΒΕΡΒΕΡΗΣ Χ, ΒΑΣΙΛΑΚΗ Ε, ΚΟΥΤΣΟΒΟΥΛΟΥ Κ, ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ Ι (2018). LIFE-IP 4 NATURA: Ολοκληρωμένες δράσεις για την διατήρηση και διαχείριση των περιοχών του δικτύου Natura 2000, των ειδών, των οικοτόπων και των οικοσυστημάτων στην Ελλάδα. Παραδοτέο Δράσης Α.1: Έκθεση των ημερίδων εργασίας σχετικά με την επιλογή των ειδών και οικοτόπων για την εκπόνηση, θεσμοθέτηση και υλοποίηση Σχεδίων Δράσης. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Suggested citation:

KOUTSOGIANNI M, DALAKA A, MITSELOU M, NIKOKAVOURAS CH, VERVERIS CH, VASILAKI I, KOYTSONOULOU K, MITSOPOULOS I (2018). LIFE-IP 4 NATURA: Integrated actions for the conservation and management of Natura 2000 sites, species, habitats and ecosystems in Greece. Deliverable Action A.1: Report on species/habitat selection. Ministry of Environment and Energy.

Περιεχόμενα

1. Διαδικασία οργάνωσης και διενέργειας των ημερίδων εργασίας	7
2. 1 ^η Ημερίδα Εργασίας: Ιχθυοπανίδα	9
3. 2 ^η Ημερίδα Εργασίας: Χερσαία Θηλαστικά.....	11
4. 3 ^η Ημερίδα Εργασίας: Ορνιθοπανίδα.....	13
5. 4 ^η Ημερίδα Εργασίας: Οικότοποι	15
6. 5 ^η Ημερίδα Εργασίας: Χλωρίδα	17
7. 6 ^η Ημερίδα Εργασίας: Αμφίβια/Ερπετά	19
8. 7 ^η Ημερίδα Εργασίας: Ασπόνδυλα	21
9. Τελική Επιλογή Ειδών/Οικοτόπων	23
Παράρτημα	24

Επιστημονικός Υπεύθυνος της Δράσης: Δρ. Ιωάννης Μητσόπουλος (Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας)

- Ομάδα έργου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας
 - Δρ. Χαράλαμπος Βερβέρης, Βιολόγος
 - Μαρία Μητσέλου, Γεωπόνος
 - Αμαλία- Μαρία Κουτσογιάννη, Γεωγράφος
 - Χαρίλαος Νικοκάβουρας, Περιβαλλοντολόγος
 - Ειρήνη Βασιλάκη, Αρχιτέκτων Μηχανικός
 - Δρ. Αναστασία Δαλάκα, (Στέλεχος ΜΟΔ), Βιολόγος
- Ομάδα έργου του Πράσινου Ταμείου
 - Δρ. Κατερίνα Κουτσοβούλου, Βιολόγος

Σύνοψη

Στο πλαίσιο του Παραδοτέου της Δράσης Α.1 με τίτλο: Έκθεση των ημερίδων εργασίας σχετικά με την επιλογή των ειδών και οικοτόπων για την εκπόνηση, θεσμοθέτηση και υλοποίηση Σχεδίων Δράσης (Report on species/habitat selection), περιγράφονται αναλυτικά οι επτά (7) ημερίδες εργασίας (workshops) που διοργανώθηκαν από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας σχετικά με την με την επιλογή των ειδών και οικοτόπων που θα επιλεγούν από τη λίστα που διαμορφώθηκε και συμπεριλαμβάνεται στην εγκεκριμένη πρόταση του Έργου LIFE-IP 4 NATURA. Συνολικά 107 ειδικοί σε θέματα διατήρησης και προστασίας ειδών και οικοτόπων από όλη τη χώρα συμμετείχαν στις ημερίδες εργασίες και εξέφρασαν την επιστημονική τους γνώση και άποψη για τα είδη που είναι τα πιο ενδεδειγμένα για να εκπονηθούν, θεσμοθετηθούν και υλοποιηθούν τα Σχέδια Δράσης στο πλαίσιο του Έργου LIFE-IP 4 NATURA. Μέσω από μια εκτεταμένη διαλογική συζήτηση με επιστημονικά αλλά και πρακτικά κριτήρια οι ειδικοί κατέληξαν σε μια κοινή εισήγηση προς το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τα δύο (2) επικρατέστερα είδη/οικότοπους για κάθε ομάδα ειδών και σύμφωνα με συγκεκριμένα κριτήρια επιλογής. Κατόπιν, η Δ/νση Διαχείρισης και Φυσικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΝ συνεδρίασε και έλαβε την τελική απόφαση για τα είδη/οικότοπους που θα εκπονηθούν, θεσμοθετηθούν και υλοποιηθούν Σχέδια Δράσης. Συνολικά στο πλαίσιο του Έργου LIFE-IP, θα εκπονηθούν, θεσμοθετηθούν και υλοποιηθούν 12 Σχέδια Δράσης που αφορούν συνολικά έναν (1) οικότοπο, τρία (3) είδη ορνιθοπανίδας, έξι (6) είδη ιχθυοπανίας, δύο (2) κητώδη είδη, δύο (2) είδη χερσαίων θηλαστικών, ένα (1) είδος θαλάσσιου θηλαστικού, ένα (1) είδος ασπονδύλων, δύο (2) είδη αμφιβίων και ένα (1) είδος χλωρίδας.

Summary

The Deliverable of Action A.1 entitled: Report on species/habitat selection describes the seven (7) workshops organized by the Ministry of Environment and Energy on the selection of species and habitats to be selected from the preselected list included in the approved proposal of the LIFE-IP 4 NATURA project. A total of 107 conservation and conservation experts and specialists from all over the country participated in the workshops and expressed their scientific knowledge and opinion on the species that are most suitable for drafting, legally approved and implementation of Action Plans during the LIFE-IP 4 NATURA project. Through a wide-ranging interactive discussion with scientific and practical criteria, the experts reached and delivered a joint decision to the Ministry of the Environment and Energy with the two (2) predominant species / habitats for each group of species/habitats according to specific selection criteria. Afterwards, the Directorate of Biodiversity and Natural Environment Management of the Ministry of Environment and Energy took the final decision on the Action Plans of species/habitats that will be drafted, legally approved and implemented during the LIFE-IP 4 NATURA project. Twelve (12) Action Plans have been selected referring to one (1) habitat, three (3) bird species, six (6) fish species, two (2) cetacean species, two (2) terrestrial mammals, one (1) marine mammal species, one (1) invertebrate species, two (2) amphibian species and one (1) flora species.

1. Διαδικασία οργάνωσης και διενέργειας των ημερίδων εργασίας

Η Οργάνωση και η διενέργεια των ημερίδων εργασίας έγινε από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε συνεργασία με το Πράσινο Ταμείο:

A. Πριν τη διεξαγωγή των ημερίδων εργασίας:

- Ο αριθμός των ημερίδων αποφασίστηκε να είναι επτά (7), όσες και οι διαφορετικές ομάδες ειδών/οικοτόπων: 1) Ιχθυοπανίδα, 2) Θηλαστικά, 3) Ορνιθοπανίδα, 4) Οικότοποι, 5) Χλωρίδα, 6) Αμφίβια/Ερπετά και 7) Ασπόνδυλα.
- Το Υπουργείο Περιβάλλοντος εξασφάλισε την αίθουσα και τις υπηρεσίες catering κατά τη διάρκεια των ημερίδων.
- Επιλέχθηκαν οι προσκλεκλημένοι ειδικοί με βάση τις ομάδες εργασίες των ειδών/οικοτόπων που είχαν διαμορφωθεί κατά το έργο της «Εποπτείας και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης ειδών και τύπων οικοτόπων της Ελλάδας» που είχε υλοποιήσει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατά την περίοδο 2012-2015.
- Προετοιμάστηκαν οι προσκλήσεις και το πρόγραμμα της κάθε ημερίδας και εστάλησαν στους προσκλεκλημένους ειδικούς 40 ημέρες πριν τη διεξαγωγή των ημερίδων.
- Στις προσκλήσεις επισυνάφθηκαν οι λίστες προεπιλογής των ειδών/οικοτόπων όπως είχαν υποβληθεί στην εγκεκριμένη πρόταση του Έργου LIFE-IP 4 NATURA καθώς και ένας «πίνακας αξιολόγησης» για κάθε είδος/οικότοπο ο οποίος θα βοηθούσε τον κάθε ειδικό να προετοιμαστεί για τα είδη/οικοτόπους που θα γινόνταν συζήτηση στις ημερίδες όπως και επίσης για την τελική εισήγηση και πρότασή τους. Ο πίνακας αξιολόγησης περιέγραφε τα κριτήρια που ήταν επιθυμητό να ληφθούν υπόψη:
 - 1) Κατάσταση Διατήρησης
 - 2) Γεωγραφική κατανομή και εξάπλωση στη χώρα
 - 3) Κίνδυνος απειλών
 - 4) Ένταση πιέσεων
 - 5) Υφιστάμενη γνώση της βιολογίας του είδους

- 6) Υφιστάμενη γνώση της εξάπλωσης του είδους/ενδιαιτήματος στη χώρα
7) Δυνατότητα βελτίωσης της συνολικής κατάστασης διατήρησης σε βραχυπρόθεσμο/μεσοπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα.
- Μετά από επικοινωνία με τους συντονιστές των διάφορων ομάδων ειδικών του έργου της «Εποπτείας και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης ειδών και τύπων οικοτόπων της Ελλάδας» επιλέχθηκαν οι ειδικοί οι οποίοι θα έκαναν αναλυτικές παρουσιάσεις/εισηγήσεις για το κάθε είδος της κάθε ομάδας από τη λίστα προεπιλογής.
 - Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ανάθεσε μια υπηρεσία σε ταξιδιωτικό γραφείο με σκοπό τη μετακίνηση και διαμονή των ειδικών που θα συμμετείχαν στις ημερίδες και ο τόπος κατοικίας και εργασίας ήταν εκτός του νομού Αττικής.

B. Κατά τη διεξαγωγή των ημερίδων εργασίας:

Η κάθε ημερίδα είχε την παρακάτω διαρθρωση:

- Καλωσόρισμα από την Ομάδα Έργου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Πράσινου Ταμείου.
- Συνοπτική παρουσίαση του Έργου LIFE-IP 4 NATURA.
- Αναλυτική παρουσίαση της Δράσης A1.
- Παρουσίαση των ειδών/οικοτόπων που αφορούσε η κάθε ημερίδα.
- Ανοιχτή διαλογική και συμμετοχική συζήτηση για κάθε είδος της λίστας προεπιλογής.
- Εισηγήση/πρόταση από κάθε ειδικό με τα δύο πιο κατάλληλα είδη/οικοτόπους για την εκπόνηση, θεσμοθέτηση και υλοποίηση Σχεδίων Δράσης στο πλαίσιο του Έργου LIFE-IP 4 NATURA.
- Καταμέτρηση των επιλογών και ανακοίνωση των δύο επικρατέστερων ειδών/οικοτόπων.

2. 1^η Ημερίδα Εργασίας: Ιχθυοπανίδα

Ημερομηνία: 10 Μαΐου 2018

Τοποθεσία: Αμαλιάδος 17, Αθήνα

Εισηγητής ειδών/οικοτόπων: Αργύρης Σαπουνίδης, ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗΣ ΈΡΕΥΝΑΣ

Λίστα ειδών ιχθυοπανίδας που συζητήθηκαν:

A/A	Είδη
1	<i>Salmo lourosensis</i>
2	<i>Salmo macedonicus</i>
3	<i>Salmo farioides</i>
4	<i>Salmo pelagonicus</i>
5	<i>Salmo peristericus</i>
6	<i>Cobitis puncticulata</i>
7	<i>Cobitis punctilineata</i>
8	<i>Cobitis stephanidisi</i>
9	<i>Eudontomyzon hellenicus</i>
10	<i>Pungitius hellenicus</i>
11	<i>Aphanius almiriensis</i>
12	<i>Pelasgus epiroticus</i>
13	<i>Valencia letournexii</i>

Εισηγήση των δύο επικρατέστερων ειδών:

- 1) Σχέδιο Δράσης για τις πέστροφες (*Salmo* Multi-Species Action Plan)
- 2) Σχέδιο Δράσης για το *Pungitius hellenicus*

Φωτογραφικό Υλικό από την Ημερίδα για την Ιχθυοπανίδα

3. 2^η Ημερίδα Εργασίας: Χερσαία Θηλαστικά

Ημερομηνία: 14 Μαΐου 2018

Τοποθεσία: Αμαλιάδος 17, Αθήνα

Εισηγητής ειδών/οικοτόπων: Γιώργος Παπαμιχαήλ, ΑΤΕΠΕ

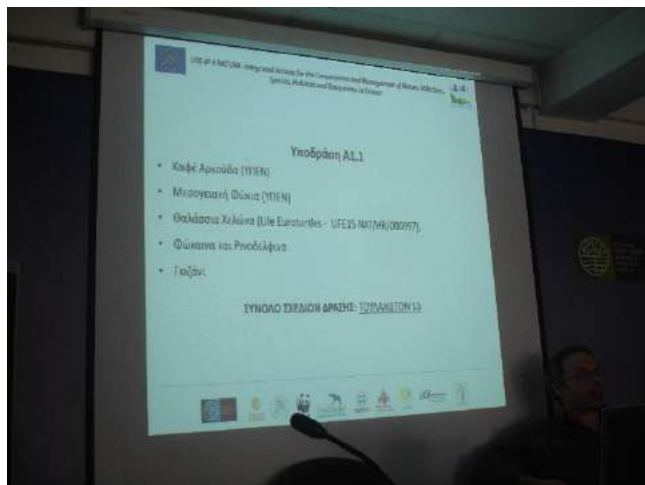
Λίστα ειδών Χερσαίων Θηλαστικών που συζητήθηκαν:

A/A	Είδη
1	<i>Rupicapra rupicapra balcanica</i>
2	<i>Lutra lutra</i>
3	<i>Spermophilus citellus</i>
4	<i>Capra aegagrus</i>
5	<i>Dryomys nitedula</i>
6	<i>Muscardinus avellanarius</i>

Εισήγηση των δύο επικρατέστερων ειδών:

- 1) Σχέδιο Δράσης για το *Spermophilus citellus*
- 2) Σχέδιο Δράσης για το *Rupicapra rupicapra balcanica*

Φωτογραφικό Υλικό από την Ημερίδα για τα Χερσαία Θηλαστικά

4. 3^η Ημερίδα Εργασίας: Ορνιθοπανίδα

Ημερομηνία: 15 Μαΐου 2018

Τοποθεσία: Αμαλιάδος 17, Αθήνα

Εισηγητής ειδών/οικοτόπων: Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία

Λίστα ειδών Χερσαίων Θηλαστικών που συζητήθηκαν:

A/A	Είδη
1	<i>Neophron percnopterus</i>
2	<i>Gyps fulvus</i>
3	<i>Aegypius monachus</i>
4	<i>Gypaetus barbatus</i>
5	<i>Puffinus yelkouan</i>
6	<i>Calonectris diomedea</i>
7	<i>Larus audouinii</i>
8	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>
9	<i>Pelecanus crispus</i>
10	<i>Falco eleonora</i>
11	<i>Aquila fasciata</i>

Εισήγηση των δύο επικρατέστερων ειδών:

1) Σχέδιο Δράσης για τα πτωματοφάγα (*Gyps fulvus*, *Aegypius monachus*, *Gypaetus barbatus*)

2) Σχέδιο Δράσης για τα θαλασσοπούλια (*Puffinus yelkouan*, *Calonectris diomedea*, *Larus audouinii*, *Phalacrocorax aristotelis*)

Φωτογραφικό Υλικό από την Ημερίδα για την Ορνιθοπανίδα

5. 4^η Ημερίδα Εργασίας: Οικότοποι

Ημερομηνία: 21 Μαΐου 2018

Τοποθεσία: Αμαλιάδος 17, Αθήνα

Εισηγητής ειδών/οικοτόπων: Πανεπιστήμιο Πατρών

Λίστα ειδών Οικοτόπων που συζητήθηκαν:

A/A	Οικότοποι
1	91E0*: Alluvial forests with <i>Alnus glutinosa</i> and <i>Fraxinus excelsior</i> (Alno-Padion, <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)
2	2250*: Coastal dunes with <i>Juniperus</i> spp.
3	2270*: Wooded dunes with <i>Pinus pinea</i>
4	91F0: Riparian mixed forests of <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> and <i>Ulmus minor</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> or <i>Fraxinus angustifolia</i> , along the great rivers (<i>Ulmenion minoris</i>)
5	1510*: Mediterranean salt steppes (<i>Limonietalia</i>)

Εισήγηση των δύο επικρατέστερων ειδών:

- 1) Σχέδιο Δράσης για τον οικότοπο 2250*: Coastal dunes with *Juniperus* spp.
- 2) Σχέδιο Δράσης για τον οικότοπο 2270*: Wooded dunes with *Pinus pinea*

Φωτογραφικό Υλικό από την Ημερίδα για τους Οικοτόπους

6. 5^η Ημερίδα Εργασίας: Χλωρίδα

Ημερομηνία: 22 Μαΐου 2018

Τοποθεσία: Αμαλιάδος 17, Αθήνα

Εισηγητής ειδών/οικοτόπων: Κυριάκος Γεωργίου, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Λίστα ειδών Χλωρίδας που συζητήθηκαν:

A/A	Είδη
1	<i>Centaurea alba subsp. princeps*</i>
2	<i>Phytosia crocifolia (=Crepis crocifolia)*</i>
3	<i>Dactylorhiza kalopissii subsp. kalopissii</i>
4	<i>Silene holzmannii*</i>
5	<i>Androcymbium rechingeri*</i>

Εισήγηση των δύο επικρατέστερων ειδών:

- 1) Σχέδιο Δράσης για το είδος *Androcymbium rechingeri**
- 2) Σχέδιο Δράσης για το είδος *Silene holzmannii**

Φωτογραφικό Γλικό από την Ημερίδα για τη Χλωρίδα

7. 6^η Ημερίδα Εργασίας: Αμφίβια/Ερπετά

Ημερομηνία: 29 Μαΐου 2018

Τοποθεσία: Αμαλιάδος 17, Αθήνα

Εισηγητής ειδών/οικοτόπων: WWF

Λίστα ειδών Αμφιβίων/Ερπετών που συζητήθηκαν:

A/A	Είδη
1	<i>Pelophylax cerigensis</i>
2	<i>Macrovipera schweizeri*</i>
3	<i>Vipera ursinii</i>
4	<i>Emys orbicularis</i>
5	<i>Pelophylax cretensis</i>

Εισήγηση των δύο επικρατέστερων ειδών:

- 1) Σχέδιο Δράσης για το είδος *Pelophylax cerigensis*
- 2) Σχέδιο Δράσης για το είδος *Emys orbicularis*

Φωτογραφικό Υλικό από την Ημερίδα για τα Αμφίβια/Ερπετά

8. 7^η Ημερίδα Εργασίας: Ασπόνδυλα

Ημερομηνία: 31 Μαΐου 2018

Τοποθεσία: Αμαλιάδος 17, Αθήνα

Εισηγητής ειδών/οικοτόπων: Βασιλική Κατή, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Λίστα ειδών των Ασπονδύλων που συζητήθηκαν:

A/A	Είδη
1	<i>Parnassius apollo</i> *
2	<i>Vertigo angustior</i> *
3	<i>Cerambyx cerdo</i>

Εισήγηση των δύο επικρατέστερων ειδών:

- 1) Σχέδιο Δράσης για το είδος *Parnassius apollo**
- 2) Σχέδιο Δράσης για το είδος *Vertigo angustior**

Φωτογραφικό Υλικό από την Ημερίδα για τα Ασπόνδυλα

9. Τελική Επιλογή Ειδών/Οικοτόπων

Οι εισηγήσεις των ειδικών που προέκυψαν από τις επτά ημερίδες εργασίας συζητήθηκαν σε ολομέλεια της Δ/σης Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στις 15 Ιουνίου 2018. Κατά την ολομέλεια αποφασίστηκαν τα τελικά Σχέδια Δράσης που εκπονηθούν, θεσμοθετηθούν και θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Έργου LIFE-IP 4 NATURA όπως παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

ΟΜΑΔΑ ΕΙΔΩΝ	ΕΙΔΗ
ΙΧΘΥΟΠΑΝΙΔΑ	1. <i>Ladigesocypris ghigii</i> ¹ 2. Trouts Multispecies Action Plan (<i>Salmo lourosensis</i> , <i>Salmo macedonicus</i> , <i>Salmo farioides</i> , <i>Salmo pelagonicus</i> , <i>Salmo peristericus</i>)
Χ. ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ	1. <i>Ursus arctos</i> ¹ 2. <i>Rupicapra rupicapra balkanica</i>
ΟΡΝΙΘΟΠΑΝΙΔΑ	1. Vultures Multispecies Action Plan (<i>Gyps fulvus</i> , <i>Gypaetus barbatus</i> , <i>Aegypius monachus</i>)
ΟΙΚΟΤΟΠΟΙ	1. 2250 Coastal dunes with <i>Juniperus</i> spp.
ΧΛΩΡΙΔΑ	1. <i>Silene holzmannii</i>
ΑΜΦΙΒΙΑ/ ΕΡΠΕΤΑ	1. <i>Careta careta</i> ^{1,2} 2. <i>Pelophylax cerigensis</i>
ΑΣΠΟΝΔΥΛΑ	1. <i>Parnassius apollo</i>
ΚΗΤΩΔΗ	1. <i>Phocoena phocoena</i> ¹ 2. <i>Tursiops truncatus</i> ¹
Θ. ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ	1. <i>Monachus monachus</i> ¹

¹ Η εκπόνηση και θεσμοθέτησή τους θα γίνει μέσω του LIFE-IP 4 NATURA, ενώ η υλοποίησή τους από κινητοποίηση Συμπληρωματικών Χρηματοδοτήσεων

² Η εκπόνηση θα γίνει μέσω του έργου LIFE EUROTURTLES

Παράρτημα

- ΠΑΡΟΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΠΤΑ (7) ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
- ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΤΑ (7) ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
- ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ «ΠΙΝΑΚΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ»
- ΠΡΑΚΤΙΚΑ (MINUTES) ΤΩΝ ΕΠΤΑ (7) ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

LIFE-IP 4 NATURA

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΙΧΘΥΟΠΑΝΙΔΑ

Πέμπτη 10 Μαΐου 2018

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΦΟΡΕΑΣ	E-mail
1	Ηλίας Δυμητρίου	Ε.Κ.Τ.Δ.Ε	elias@hcmr.gr
2	Μαρία Σαφροπούλη	>>	mstoum@hcmr.gr
3	Όλγα Πετρίου	>>	opetriki@hcmr.gr
4	Αντώνης Κοιμνητράκης	ΑΠΘ	ακοιμνητ@for.auth.gr
5	Ιωάννης Λεοντάκης	Παν. Ιωαννίνων	ileontad@uoi.gr
6	Ανδρέα Νικητοπούλου	Αριστοτελείου Παιαν. Θεσ/κης	bobozidi@bio.auth.gr
7	Αθανάσιος Διονυσίου	Ε.Κ.Τ.Δ.Ε	aecond@hcmr.gr
8	ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΖΟΓΛΗΡΗΣ	ΕΛΚΕΘΣ	zogaris@hcmr.gr
9	Παναγιώτα Μαραγκού	WWF Ελλάδας	P.mara@wwf.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

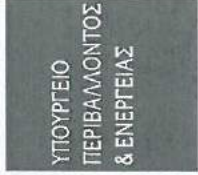
LIFE-IP 4 NATURA

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – Χ. ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ

Δευτέρα 14 Μαΐου 2018

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΦΟΡΕΑΣ	E-mail
1.	Αλεξία-Μαρία Κουτσογιάννη	ΥΠΕΝ	mkalts@gianni@priv.ppeba.gr
2.	Γιώργος Γιαννιτσός	ECOSTUDIES/ΒΙΟΣΦΑΙΡΑ	giannatos@gmail.com
3.	ΗΜΙΟΝΟΥΣ ΔΙΟΡΓΟΣ	ΚΑΦΙΝΕΤΟ	yiliop2@gmail.com
4.	Αφίβια Αβρίπου	ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΔΕΠ)	christos.astoras@fri.gr
5.	Παναγιώτης Δημ. Χατζ. (Χαριτζάνης)	Μολλογός: "ΑΓΡΟΝΟΜΟ ΣΤΑ ΒΟΥΝΑ"	agziogiodo@hotmail.com
6.	Αρμυρα Γαλανίου	-	antgalanias@gmail.com
7.	Θοδωρής Καφινός	-	tkaminos@hettmail.com
8.	Παναγιώτης Γιωργιάδης	-	gpanamichneltf3@gmail.com
9.	Χρήστος Βλάχος	A.Π.Θ	cvlachos3forauct@igou

10	Ματαίωση Παναγίας	Α.Π.Θ.	mpapakosta@for.auth.gr
11	Δημήτριος Μπακαλίδης	Τμ. Λογιστικής & Π.Δ. ΑΠΘ.	debakalidis@for.auth.gr
12	Παναγιώτα Βασιλάκη	WWF Ελλάς	p.vasilogou@wwf.gr
13	Ιόση Χριστοπούλου	WWF Ελλάδα	i.christopoulou@wwf.gr
14	Κατερίνα Κουτσουβούλου	Πράσινο Ταξίο	kkoutsouvolou@prasinotaxio.gr
15	Παναγιώτης Κορδονιάτης	Ε.Ο.Ε	pkordoniatis@ornithologiki.gr
16	Μητσόπουλος Γεώργιος	ΓΡΑΦ	

LIFE-IP 4 NATURA

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΟΡΝΙΘΟΠΑΝΙΔΑ

Τρίτη 15 Μαΐου 2018

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΦΟΡΕΑΣ	E-mail
1.	Αλφια-Μαρία Χριστοφορίδου	ΥΠΕΝ	m.kaltsogianini@pri.ypeka.gr
2.	Μαρία Μιτσέλου	ΥΠΕΝ	m.mitselou@pri.ypeka.gr
3.	ΞΗΡΟΥΧΑΚΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	ΜΦΚ/ΠΑΝ. ΕΡΗΤΗΣ	sxitouchidakis@nmc.uoi.gr
4.	Ταίσο Δημήτριος	ΝΟΚ ΕΠΕ	edjialexis@ncc.gr
5.	Καζακίδης Σίλλας	Ιουνίως Βασίλειος	sarkaz@fri.gr
6.	Πορφύρας Δανάη	Ορνιθολογική	dportolou@ornithologi.gr
7.	Βουγιούκαλου Μαριόλη	ΟΡΝΙΘΟΣΥΝ	mvoγιουκαλου@ornithologi.gr
8.	Ρεστα Τριγκου	Εθνική Ορνιθολογική Σταθία	rtrigou@ornithologi.gr
9.	Τσιονέτας Νίκος	Εθνική Ορνιθολογική Σταθία	n-tsionetis@ornithologi.gr

10	Μουρδάνος Σπυρίδης	ΕΟΕ	sbourdakis@gmail.com
11	Κορδαράτος Παναγιώτης	Οεϋδουλοφκίη	kordepatis@omilfolopik.gr
12	Χρήστος Βλάχος	A.Π.Θ.	cvlachos@for.auth.gr
13	Πανακώστα Ματαράχη	A.Π.Θ.	mpapakosta@for.auth.gr
14	Αντώνιος Μπακαλούδης	A.Π.Θ. Τμ. Δασολογίας & Π.Ν.	debakaloudis@for.auth.gr
15	Ιωάνη Χριστοπούλου	wwf essias	ichristopoulou@wwf.gr
16	Παναγιώτα Παπαγκούρα	WWF Ελλάς	p.papagou@wwf.gr
17	Δραπετσώ Θεοδώρα	WWF Ελλάς	d.skantzis@wwf.gr
18	Jakob Fric	NCC EΠΠΕ	jakobfric@m2c.gr
19	Katepiva Kourobovitaou	Πρακτικό Ταμείο	kkoutsovoulou@prasinotameio.gr
20	Ματθίασος Ιωάννης	ΥΠΕΚ	l.ouragoulas@ypu.gov.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

LIFE-IP 4 NATURA

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΟΙΚΟΤΟΠΟΙ

Δευτέρα 21 Μαΐου 2018

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΦΟΡΕΑΣ	E-mail
1	Ανδριά-Μαρία Κουστεογιάννου	ΥΠΕΝ	m.kousteogianni@priv.ypeka.gr
2	Αναστασία Δαδάου	ΜΟΔ - ΥΠΕΝ	a.dadaka@priv.ypeka.gr
3	Ιωάννης Τσιριπίδης	Τμήμα Βιολογίας, Α.Π.Θ.	tsiripid@bio.auth.gr
4	Σωφρών Κορίτσου	Τμήμα Βασδ. & ΔΤτ & ΠΤ Ινστιτούτο Μεσογειακών Οικολογικών Οργανισμών στο Δυμώνα	gkorakis@fmeur.duth. edastalaton@fvia.gr & r
5	Σωφρόνη Δοσταδάκου	Τμήμα Δασοπονίας & Δ.Φ.Π.	getofrodidis@teiste.gr
6	Σωφρών Φωκίδης	Τμήμα Βιολογίας, ΕΚΠΑ	ibazos@biol.uoa.gr
7	Γιάννης Μπαζός	Τμήμα Βιολογίας ΕΡΓΑ	marianou@biol.uoa.gr
8	Μαργαρίτα Απλανούτσου	Ινστιτούτο Δασικών Φυτών	foras@teiste.gr foras.xustiahis@fri.gr

10.	Μαρία Παρίνα	Τμήμα Βιολογίας, Παν. Πατρών	mparitza@upatras.gr
11.	Ελένη Ηαίδου	Τμήμα Βιολογίας, Παν. Πατρών	eeliadou@upatras.gr
12.	Ιωάννης Κοκκός	Τμήμα Βιολογίας, Παν. Πατρών	ipkokkis@upatras.gr
13.	Παναγιώτης Δημόσιος	Τμήμα Βιολογίας, Παν. Πατρών	pdimosoulas@upatras.gr
14.	Κατερίνα Κουτσουμπού	Παράρτημα Τάφειο	kkoutsoukou@prasinosfameio.gr
15.	Κωνσταντίνος Αντιστομάδης	ΥΠΕΚΑ	i.witsipoulou@ipr.upeka.gr
	Παναγιώτα Μαράγια	WWF Ελλάδας	p.maragou@wwf.gr
	Χελεράκης Αναστασία	Τμήμα Βιολογίας, Παν. Πατρών	anchrista@biol.uoa.gr
	Κατερίνα Παπαγιάννη	Ορνιθολογία	pkatziotis@ornithologiki.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

LIFE-IP 4 NATURA

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΧΛΩΡΙΔΑ

Τρίτη 22 Μαΐου 2018

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΦΟΡΕΑΣ	E-mail
1.	Αφροίτα-Μαρία Κουτερογιάννη	ΥΠΕΥ	m.koutsourgianni@priv.gr
2.	Κυριάκος Γεωργίου	ΕΚΠΑ	kgeorghis@biol.uoa.gr
3.	Κωνσταντίνος Θάβος	Τρ. Βιολογίας ΕΚΠΑ	cthanos@biol.uoa.gr
4.	Πνεύματιν Δελνιέτρον	Τρ. Βιολογίας ΕΚΠΑ	pindel@biol.uoa.gr
5.	Ευκράτεια Αρσενάκη	Κέντρο Μεσογειακών Αβυκτων Οικοσυστημάτων	edastalata@ fria.gr
6.	Ανδρέας Καλτσής	Τρ. Βιολογίας ΕΚΠΑ	apkaltsis@ biol.uoa.gr
7.	Χριστίνα Φουναράκη	Μουσείο Διατηρημίας Μεσογειακών Φυτών ΜΑΙΧ	lbera@maich.gr
8.	Γιάννης Μπαλάς	Τμήμα Βιολογίας ΕΚΠΑ	ibazos@biol.uoa.gr
9.	Θεοφάνης Κωστάκης	Τμήμα Βιολογίας ΕΚΠΑ	constgt@biol.uoa.gr

22/5/2018

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΕΝΥΜΟ	ΦΟΡΕΑΣ	E-MAIL
10	Τουρζογίς Σπύρος	ΠΡΩΤΑ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ Φ.Π. ΤΕΙ ΑΜΘ.	stsiftsis@teieunt.gr
11	Τσιριπίδης Ιωάννης	Τμήμα Βιολογίας Α.Π.Θ	tsiriipid@bio.auth.gr
12	Πότμος Ζωστανός	Ινστιτούτο Αεικίνου Γενικών	fotos.tystrahis@agruwail.cau
13	Φωφούδης Σπύρος	Τμήμα Δασοπονίας Δ.Α.Π.Θ.	gefofodis@teiste.gr
14	Παργακίδης Δημήτριος	Τμήμα Βιολογίας, Παν. Πατρών	pdimo@poulescupatras.gr
15	Δημήτριος Τζουνοπούλου	Τμήμα Βιολογίας Π.Ι.Ε.Π.	tzounoy@eulattas.gr
16	Κατρίνα Καραβούλου	Παράρτημα Τάφτιο	ktoutsououlou@ prasinotameio.gr
17	Σπυρίδης Ιωάννης	Παράρτημα Τάφτιο Τμήμα Βιολογίας (αγρονομίας)	iatrou@cupatras.gr
18	Παναγιώτης Καραβούλου	Ορυκτολόγος	p.karavoulas@ornithologiki.gr
19	Αδαμάκης Δαλάρας	ΜΟΔ - ΥΠΕΝ	a.dalaka@prv.gpeto.gr

LIFE-IP 4 NATURA

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΑΜΦΙΒΙΒΙΑ/ΕΡΠΕΤΑ

Τρίτη 29 Μαΐου 2018

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΦΟΡΕΑΣ	E-mail
1.	Ακαθία-Μαρία Κουτσουγιάννη	ΠΡΩΤΕΥΣΤΗΡΙΑ	m.koutsougianni@prv.yperka.gr
2	ΙΟΛΗ ΧΡΗΣΤΟΠΟΥΛΟΥ	WWF ΕΛΛΑΣ	i.christopoulou@wwf.gr
3	Παναγιώτα Μανταγκά	WWF Ελλάς	p.managou@wwf.gr
4	Iwanna Iwannidou	ECOSTUDIES PC	ioan@biosfaira.org
5	STiagos Ntaveghis	Ναυ. Φυετ. Σοφιστικέινς - Παν. Κέινς	lyberis@uhmc.uoi.gr
6	Iwanna Pougionidou	Πανεπιστήμιο του Michigan	jfoxfop@umich.edu
7	Katerina Skarapantou	WWF Ελλάς	k.pantaganiou@gmail.com
8	Παναγιώτης Τριβιζάνης	EΚΤΑ	ppafil@biola.uoi.gr
9	Kwstina Sumpionidou	Πρωτ/μιο Λαυρίου	ksotiro@cc.uoi.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

LIFE-IP 4 NATURA

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΑΣΠΟΝΔΥΛΛΑ

Πέμπτη 31 Μαΐου 2018

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΦΟΡΕΑΣ	E-mail
1.	Αιγλία Μαρία Κουτσογιάννη	ΥΠΕΝ	m.kaltsogianni@prii.yperka.gr
2.	Ιωάννης Μιχαηλίδης	ΥΠΕΝ	i.michailides@prii.yperka.gr
3.	Αβελίς Λυλιέρης	ΙΔΕ ΔΕΣΛΙΣ - ΕΠΟ Σίμωφ	dimitrios.artzis@vif.gr
4.	Σίμος Γυλιώνας	Τ.γ. Βιολογίας, Παρ. Παρυσών	simos.g@yperkas.gr
5.	Καρίδα Ραδία	Τ.γ. Βιολογίας ΕΚΠΑ	ezadeo@biol.uoa.gr
6.	Βαβελίγγα Καζή	Πρόφ. ΠΑΝ/ο 1 ^ο Αθηνών Πρόφ. Π.β. & Γεωργίας	vkati@uoi.gr
7.	Αναστ. Αερίδης	Τομ. Ζωολογίας - Οας. Βιολογία Τμήμα Βιολογίας, ΕΚΠΑ	alegakis@biol.uoa.gr
8.	Στ. Μαρεγκά	WWF Ελλάς	p.waragou@wwf.gr
9.	Κατερίνα Κουτσοβούλου	Πράσινο Ταξί	koutsouvelou@ prasino-tameio.gr

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Πατησίων 147, 11251, Αθήνα

Τηλ.: 2108642209

Πληροφορίες: Ι. Μητσόπουλος

Email: i.mitsopoulos@prv.ypeka.gr

Προς: Εμπειρογνώμονες Αμφιβίων/Ερπετών

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η Δ/ση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Συντονιστής του Έργου LIFE-IP 4 NATURA “*Integrated actions for the conservation and management of Natura 2000 sites, species, habitats and ecosystems in Greece*” σας προσκαλεί σε συνάντηση εργασίας την **Τρίτη 29/5/2018, Αμαλιάδος 17, 4^{ος} όροφος**, (Στάση Μετρό Αμπελόκηποι <https://goo.gl/maps/CBmvvfSGTQ62>), **Αθήνα**. Η συνάντηση θα διαρκέσει από τις **10:00** έως τις **15:00**.

Σκοπός της συνάντησης εργασίας είναι η επιλογή ενός είδους κοινοτικού ενδιαφέροντος από την ομάδα των αμφιβίων/ερπετών για την εκπόνηση και θεσμοθέτηση **Σχεδίου Δράσης** (κείμενα που περιγράφονται τα μέτρα και οι πολιτικές που πρέπει να ακολουθηθούν για την προστασία και διατήρηση των ειδών και οικοτόπων Κοινοτικού Ενδιαφέροντος) στο πλαίσιο της Δράσης Α1 του Έργου “*Development and legal adoption of Action Plans (APs) for species and habitats of Community Interest*” από τη συνημμένη λίστα προεπιλογής ειδών.

Στη συνάντηση εργασίας θα παρουσιαστούν εισηγήσεις σχετικά:

- με το Έργο LIFE-IP 4 NATURA,
- με τη Δράση Α1,
- με τα είδη της λίστας προεπιλογής και τα κριτήρια επιλογής (γεωγραφική κατανομή και εξάπλωση στη χώρα, κατάσταση διατήρησης, απειλές και πιέσεις, αναφορά των ειδών στο Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιοτήτων της χώρας, υφιστάμενη επιστημονική γνώση για τα είδη, δυνατότητα βελτίωσης της συνολικής κατάστασης διατήρησης των ειδών σε χρονικό πλαίσιο μίας πενταετίας μέσω ποσοτικών δεικτών και το εκτιμώμενο κόστος υλοποίησης),
- με το περιεχόμενο των Σχεδίων Δράσης.

Στη συνέχεια, θα πραγματοποιηθεί συζήτηση επί του περιεχομένου των Σχεδίων Δράσης και των δράσεων προστασίας των προεπιλεγμένων ειδών με τελικό σκοπό την ιεράρχηση και επιλογή του είδους για το οποίο θα εκπονηθεί και θεσμοθετηθεί το Σχέδιο Δράσης και το όποιο θα υλοποιηθεί κατά τη διάρκεια του Έργου και συγκεκριμένα στη Δράση C1 “*Field implementation of the Action Plans (APs) for species and habitats*”.

Για την επιτυχή υλοποίηση των ανωτέρω θεωρείται αναγκαία η συμβολή σας ως ειδικοί και εμπειρογνώμονες σε θέματα διατήρησης και προστασίας των ειδών των Παραρτημάτων της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Περισσότερες πληροφορίες για το έργο LIFE-IP 4 NATURA μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ: [http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=785&snj\[524\]=5283&language=el-GR](http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=785&snj[524]=5283&language=el-GR)

Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης

Συνημμένα:

Λίστα Προεπιλεγμένων Ειδών – Αμφίβια/Ερπετά

Γ. Λαζόπουλος

Κοινοποίηση

- Γραφείο Αν. Υπουργού ΠΕΝ
- Γραφείο Γενικής Γραμματέως Περιβάλλοντος
- Γραφείο Γενικής Διευθύντριας Περιβαλλοντικής Πολιτικής

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Πατησίων 147, 11251, Αθήνα

Τηλ.: 2108642209

Πληροφορίες: Ι. Μητσόπουλος

Email: i.mitsopoulos@prv.ypeka.gr

Προς: Εμπειρογνώμονες Ασπονδύλων

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η Δ/ση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Συντονιστής του Έργου LIFE-IP 4 NATURA “*Integrated actions for the conservation and management of Natura 2000 sites, species, habitats and ecosystems in Greece*” σας προσκαλεί σε συνάντηση εργασίας την **Πέμπτη 31/5/2018, Αμαλιάδος 17, 4^{ος} όροφος**, (Στάση Μετρό Αμπελόκηποι <https://goo.gl/maps/CBmvvfSGTQ62>), **Αθήνα**. Η συνάντηση θα διαρκέσει από τις **10:00** έως τις **15:00**.

Σκοπός της συνάντησης εργασίας είναι η επιλογή ενός είδους κοινοτικού ενδιαφέροντος από την ομάδα των ασπονδύλων για την εκπόνηση και θεσμοθέτηση **Σχεδίου Δράσης** (κείμενα που περιγράφονται τα μέτρα και οι πολιτικές που πρέπει να ακολουθηθούν για την προστασία και διατήρηση των ειδών και οικοτόπων Κοινοτικού Ενδιαφέροντος) στο πλαίσιο της Δράσης Α1 του Έργου “*Development and legal adoption of Action Plans (APs) for species and habitats of Community Interest*” από τη συνημμένη λίστα προεπιλογής ειδών.

Στη συνάντηση εργασίας θα παρουσιαστούν εισηγήσεις σχετικά:

- με το Έργο LIFE-IP 4 NATURA,
- με τη Δράση Α1,
- με τα είδη της λίστας προεπιλογής και τα κριτήρια επιλογής (γεωγραφική κατανομή και εξάπλωση στη χώρα, κατάσταση διατήρησης, απειλές και πιέσεις, αναφορά των ειδών στο Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιοτήτων της χώρας, υφιστάμενη επιστημονική γνώση για τα είδη, δυνατότητα βελτίωσης της συνολικής κατάστασης διατήρησης των ειδών σε χρονικό πλαίσιο μίας πενταετίας μέσω ποσοτικών δεικτών και το εκτιμώμενο κόστος υλοποίησης),
- με το περιεχόμενο των Σχεδίων Δράσης.

Στη συνέχεια, θα πραγματοποιηθεί συζήτηση επί του περιεχομένου των Σχεδίων Δράσης και των δράσεων προστασίας των προεπιλεγμένων ειδών με τελικό σκοπό την ιεράρχηση και επιλογή του είδους για το οποίο θα εκπονηθεί και θεσμοθετηθεί το Σχέδιο Δράσης και το οποίο θα υλοποιηθεί κατά τη διάρκεια του Έργου και συγκεκριμένα στη Δράση C1 “*Field implementation of the Action Plans (APs) for species and habitats*”.

Για την επιτυχή υλοποίηση των ανωτέρω θεωρείται αναγκαία η συμβολή σας ως ειδικοί και εμπειρογνώμονες σε θέματα διατήρησης και προστασίας των ειδών των Παραρτημάτων της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Περισσότερες πληροφορίες για το έργο LIFE-IP 4 NATURA μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ: [http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=785&snj\[524\]=5283&language=el-GR](http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=785&snj[524]=5283&language=el-GR)

Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης

Συνημμένα:

Λίστα Προεπιλεγμένων Ειδών – Ασπόνδυλα

Γ. Λαζόπουλος

Κοινοποίηση

- Γραφείο Αν. Υπουργού ΠΕΝ
- Γραφείο Γενικής Γραμματέως Περιβάλλοντος
- Γραφείο Γενικής Διευθύντριας Περιβαλλοντικής Πολιτικής

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Πατησίων 147, 11251, Αθήνα

Τηλ.: 2108642209

Πληροφορίες: Ι. Μητσόπουλος

Email: i.mitsopoulos@prv.ypeka.gr

Προς: Εμπειρογνώμονες Χερσαίων Θηλαστικών

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η Δ/ση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Συντονιστής του Έργου LIFE-IP 4 NATURA “*Integrated actions for the conservation and management of Natura 2000 sites, species, habitats and ecosystems in Greece*” σας προσκαλεί σε συνάντηση εργασίας τη **Δευτέρα 14/5/2018, Αμαλιάδος 17, 4^{ος} όροφος**, (Στάση Μετρό Αμπελόκηποι <https://goo.gl/maps/CBmvvfSGTQ62>), **Αθήνα**. Η συνάντηση θα διαρκέσει από τις **10:00** έως τις **15:00**.

Σκοπός της συνάντησης εργασίας είναι η επιλογή ενός είδους κοινοτικού ενδιαφέροντος από την ομάδα των χερσαίων θηλαστικών για την εκπόνηση και θεσμοθέτηση **Σχεδίου Δράσης** (κείμενα που περιγράφονται τα μέτρα και οι πολιτικές που πρέπει να ακολουθηθούν για την προστασία και διατήρηση των ειδών και οικοτόπων Κοινοτικού Ενδιαφέροντος) στο πλαίσιο της Δράσης Α1 του Έργου “*Development and legal adoption of Action Plans (APs) for species and habitats of Community Interest*” από τη συνημμένη λίστα προεπιλογής ειδών.

Στη συνάντηση εργασίας θα παρουσιαστούν εισηγήσεις σχετικά:

- με το Έργο LIFE-IP 4 NATURA,
- με τη Δράση Α1,
- με τα είδη της λίστας προεπιλογής και τα κριτήρια επιλογής (γεωγραφική κατανομή και εξάπλωση στη χώρα, κατάσταση διατήρησης, απειλές και πιέσεις, αναφορά των ειδών στο Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιοτήτων της χώρας, υφιστάμενη επιστημονική γνώση για τα είδη, δυνατότητα βελτίωσης της συνολικής κατάστασης διατήρησης των ειδών σε χρονικό πλαίσιο μίας πενταετίας μέσω ποσοτικών δεικτών και το εκτιμώμενο κόστος υλοποίησης),
- με το περιεχόμενο των Σχεδίων Δράσης.

Στη συνέχεια, θα πραγματοποιηθεί συζήτηση επί του περιεχομένου των Σχεδίων Δράσης και των δράσεων προστασίας των προεπιλεγμένων ειδών με τελικό σκοπό την ιεράρχηση και επιλογή του είδους για το οποίο θα εκπονηθεί και θεσμοθετηθεί το Σχέδιο Δράσης και το όποιο θα υλοποιηθεί κατά τη διάρκεια του Έργου και συγκεκριμένα στη Δράση C1 “*Field implementation of the Action Plans (APs) for species and habitats*”.

Επιπλέον, και πέρα της λίστας των προεπιλεγμένων ειδών θα γίνει ειδική αναφορά και συζητηθούν δράσεις και μέτρα σχετικά με το είδος του Λύκου που αφορούν για τη διαχείριση του πληθυσμού του στη χώρα.

Για την επιτυχή υλοποίηση των ανωτέρω θεωρείται αναγκαία η συμβολή σας ως ειδικοί και εμπειρογνώμονες σε θέματα διατήρησης και προστασίας των ειδών των Παραρτημάτων της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Περισσότερες πληροφορίες για το έργο LIFE-IP 4 NATURA μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ: [http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=785&snif\[524\]=5283&language=el-GR](http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=785&snif[524]=5283&language=el-GR)

Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης

Συνημμένα:

Λίστα Προεπιλεγμένων Ειδών – Χερσαία Θηλαστικά

Γ. Λαζόπουλος

Κοινοποίηση

- Γραφείο Αν. Υπουργού ΠΕΝ
- Γραφείο Γενικής Γραμματέως Περιβάλλοντος
- Γραφείο Γενικής Διευθύντριας Περιβαλλοντικής Πολιτικής

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Πατησίων 147, 11251, Αθήνα

Τηλ.: 2108642209

Πληροφορίες: Ι. Μητσόπουλος

Email: i.mitsopoulos@prv.ypeka.gr

Προς: Εμπειρογνώμονες Οικοτόπων

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η Δ/ση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Συντονιστής του Έργου LIFE-IP 4 NATURA “*Integrated actions for the conservation and management of Natura 2000 sites, species, habitats and ecosystems in Greece*” σας προσκαλεί σε συνάντηση εργασίας τη **Δευτέρα 21/5/2018, Αμαλιάδος 17, 4^{ος} όροφος**, (Στάση Μετρό Αμπελόκηποι <https://goo.gl/maps/CBmvvfSGTQ62>), **Αθήνα**. Η συνάντηση θα διαρκέσει από τις **10:00** έως τις **15:00**.

Σκοπός της συνάντησης εργασίας είναι η επιλογή ενός οικοτόπου κοινοτικού ενδιαφέροντος για την εκπόνηση και θεσμοθέτηση **Σχεδίου Δράσης** (κείμενα που περιγράφονται τα μέτρα και οι πολιτικές που πρέπει να ακολουθηθούν για την προστασία και διατήρηση των ειδών και οικοτόπων Κοινοτικού Ενδιαφέροντος) στο πλαίσιο της Δράσης Α1 του Έργου “*Development and legal adoption of Action Plans (APs) for species and habitats of Community Interest*” από τη συνημμένη λίστα προεπιλογής.

Στη συνάντηση εργασίας θα παρουσιαστούν εισηγήσεις σχετικά:

- με το Έργο LIFE-IP 4 NATURA,
- με τη Δράση Α1,
- με τους οικοτόπους της λίστας προεπιλογής και τα κριτήρια επιλογής (γεωγραφική κατανομή και εξάπλωση στη χώρα, κατάσταση διατήρησης, απειλές και πιέσεις, αναφορά των οικοτόπων στο Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιοτήτων της χώρας, υφιστάμενη επιστημονική γνώση για τους οικοτόπους, δυνατότητα βελτίωσης της συνολικής κατάστασης διατήρησης των οικοτόπων σε χρονικό πλαίσιο μίας πενταετίας μέσω ποσοτικών δεικτών και το εκτιμώμενο κόστος υλοποίησης),
- με το περιεχόμενο των Σχεδίων Δράσης.

Στη συνέχεια, θα πραγματοποιηθεί συζήτηση επί του περιεχομένου των Σχεδίων Δράσης και των δράσεων προστασίας των προεπιλεγμένων οικοτόπων με τελικό σκοπό την ιεράρχηση και επιλογή του οικοτόπου για τον οποίο θα εκπονηθεί και θεσμοθετηθεί το Σχέδιο Δράσης και το όποιο θα υλοποιηθεί κατά τη διάρκεια του Έργου και συγκεκριμένα στη Δράση C1 “*Field implementation of the Action Plans (APs) for species and habitats*”.

Για την επιτυχή υλοποίηση των ανωτέρω θεωρείται αναγκαία η συμβολή σας ως ειδικοί και εμπειρογνώμονες σε θέματα διατήρησης και προστασίας των οικοτόπων των Παραρτημάτων της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Περαισότερες πληροφορίες για το έργο LIFE-IP 4 NATURA μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ: [http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=785&snj\[524\]=5283&language=el-GR](http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=785&snj[524]=5283&language=el-GR)

Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης

Συνημμένα:

Λίστα Προεπιλεγμένων Ειδών – Οικότοποι

Γ. Λαζόπουλος

Κοινοποίηση

- Γραφείο Αν. Υπουργού ΠΕΝ
- Γραφείο Γενικής Γραμματέως Περιβάλλοντος
- Γραφείο Γενικής Διευθύντριας Περιβαλλοντικής Πολιτικής

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Πατησίων 147, 11251, Αθήνα

Τηλ.: 2108642209

Πληροφορίες: Ι. Μητσόπουλος

Email: i.mitsopoulos@prv.ypeka.gr

Προς: Εμπειρογνώμονες Ορνιθοπανίδα

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η Δ/ση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Συντονιστής του Έργου LIFE-IP 4 NATURA “*Integrated actions for the conservation and management of Natura 2000 sites, species, habitats and ecosystems in Greece*” σας προσκαλεί σε συνάντηση εργασίας την **Τρίτη 15/5/2018, Αμαλιάδος 17, 4^{ος} όροφος**, (Στάση Μετρό Αμπελόκηποι <https://goo.gl/maps/CBmvvfSGTQ62>), **Αθήνα**. Η συνάντηση θα διαρκέσει από τις **10:00** έως τις **15:00**.

Σκοπός της συνάντησης εργασίας είναι η επιλογή ενός είδους κοινοτικού ενδιαφέροντος από την ομάδα της ορνιθοπανίδα για την εκπόνηση και θεσμοθέτηση **Σχεδίου Δράσης** (κείμενα που περιγράφονται τα μέτρα και οι πολιτικές που πρέπει να ακολουθηθούν για την προστασία και διατήρηση των ειδών και οικοτόπων Κοινοτικού Ενδιαφέροντος) στο πλαίσιο της Δράσης Α1 του Έργου “*Development and legal adoption of Action Plans (APs) for species and habitats of Community Interest*” από τη συνημμένη λίστα προεπιλογής ειδών.

Στη συνάντηση εργασίας θα παρουσιαστούν εισηγήσεις σχετικά:

- με το Έργο LIFE-IP 4 NATURA,
- με τη Δράση Α1,
- με τα είδη της λίστας προεπιλογής και τα κριτήρια επιλογής (γεωγραφική κατανομή και εξάπλωση στη χώρα, κατάσταση διατήρησης, απειλές και πιέσεις, αναφορά των ειδών στο Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιοτήτων της χώρας, υφιστάμενη επιστημονική γνώση για τα είδη, δυνατότητα βελτίωσης της συνολικής κατάστασης διατήρησης των ειδών σε χρονικό πλαίσιο μίας πενταετίας μέσω ποσοτικών δεικτών και το εκτιμώμενο κόστος υλοποίησης),
- με το περιεχόμενο των Σχεδίων Δράσης.

Στη συνέχεια, θα πραγματοποιηθεί συζήτηση επί του περιεχομένου των Σχεδίων Δράσης και των δράσεων προστασίας των προεπιλεγμένων ειδών με τελικό σκοπό την ιεράρχηση και επιλογή του είδους για το οποίο θα εκπονηθεί και θεσμοθετηθεί το Σχέδιο Δράσης και το οποίο θα υλοποιηθεί κατά τη διάρκεια του Έργου και συγκεκριμένα στη Δράση C1 “*Field implementation of the Action Plans (APs) for species and habitats*”.

Για την επιτυχή υλοποίηση των ανωτέρω θεωρείται αναγκαία η συμβολή σας ως ειδικοί και εμπειρογνώμονες σε θέματα διατήρησης και προστασίας των ειδών των Παραρτημάτων της Οδηγίας 2009/147/ΕΕ.

Περισσότερες πληροφορίες για το έργο LIFE-IP 4 NATURA μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ: [http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=785&snj\[524\]=5283&language=el-GR](http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=785&snj[524]=5283&language=el-GR)

Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης

Συνημμένα:

Λίστα Προεπιλεγμένων Ειδών – Ορνιθοπανίδα

Γ. Λαζόπουλος

Κοινοποίηση

- Γραφείο Αν. Υπουργού ΠΕΝ
- Γραφείο Γενικής Γραμματέως Περιβάλλοντος
- Γραφείο Γενικής Διευθύντριας Περιβαλλοντικής Πολιτικής

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Πατησίων 147, 11251, Αθήνα

Τηλ.: 2108642209

Πληροφορίες: Ι. Μητσόπουλος

Email: i.mitsopoulos@prv.ypeka.gr

Προς: Εμπειρογνώμονες Χλωρίδας

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η Δ/ση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Συντονιστής του Έργου LIFE-IP 4 NATURA “*Integrated actions for the conservation and management of Natura 2000 sites, species, habitats and ecosystems in Greece*” σας προσκαλεί σε συνάντηση εργασίας την **Τρίτη 22/5/2018, Αμαλιάδος 17, 4^{ος} όροφος**, (Στάση Μετρό Αμπελόκηποι <https://goo.gl/maps/CBmvvfSGTQ62>), **Αθήνα**. Η συνάντηση θα διαρκέσει από τις **10:00** έως τις **15:00**.

Σκοπός της συνάντησης εργασίας είναι η επιλογή ενός είδους κοινοτικού ενδιαφέροντος από την ομάδα της χλωρίδας για την εκπόνηση και θεσμοθέτηση **Σχεδίου Δράσης** (κείμενα που περιγράφονται τα μέτρα και οι πολιτικές που πρέπει να ακολουθηθούν για την προστασία και διατήρηση των ειδών και οικοτόπων Κοινοτικού Ενδιαφέροντος) στο πλαίσιο της Δράσης Α1 του Έργου “*Development and legal adoption of Action Plans (APs) for species and habitats of Community Interest*” από τη συνημμένη λίστα προεπιλογής ειδών.

Στη συνάντηση εργασίας θα παρουσιαστούν εισηγήσεις σχετικά:

- με το Έργο LIFE-IP 4 NATURA,
- με τη Δράση Α1,
- με τα είδη της λίστας προεπιλογής και τα κριτήρια επιλογής (γεωγραφική κατανομή και εξάπλωση στη χώρα, κατάσταση διατήρησης, απειλές και πιέσεις, αναφορά των ειδών στο Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιοτήτων της χώρας, υφιστάμενη επιστημονική γνώση για τα είδη, δυνατότητα βελτίωσης της συνολικής κατάστασης διατήρησης των ειδών σε χρονικό πλαίσιο μίας πενταετίας μέσω ποσοτικών δεικτών και το εκτιμώμενο κόστος υλοποίησης),
- με το περιεχόμενο των Σχεδίων Δράσης.

Στη συνέχεια, θα πραγματοποιηθεί συζήτηση επί του περιεχομένου των Σχεδίων Δράσης και των δράσεων προστασίας των προεπιλεγμένων ειδών με τελικό σκοπό την ιεράρχηση και επιλογή του είδους για το οποίο θα εκπονηθεί και θεσμοθετηθεί το Σχέδιο Δράσης και το οποίο θα υλοποιηθεί κατά τη διάρκεια του Έργου και συγκεκριμένα στη Δράση C1 “*Field implementation of the Action Plans (APs) for species and habitats*”.

Για την επιτυχή υλοποίηση των ανωτέρω θεωρείται αναγκαία η συμβολή σας ως ειδικοί και εμπειρογνώμονες σε θέματα διατήρησης και προστασίας των ειδών των Παραρτημάτων της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Περισσότερες πληροφορίες για το έργο LIFE-IP 4 NATURA μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ: [http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=785&snj\[524\]=5283&language=el-GR](http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=785&snj[524]=5283&language=el-GR)

Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης

Συνημμένα:

Λίστα Προεπιλεγμένων Ειδών – Χλωρίδα

Γ. Λαζόπουλος

Κοινοποίηση

- Γραφείο Αν. Υπουργού ΠΕΝ
- Γραφείο Γενικής Γραμματέως Περιβάλλοντος
- Γραφείο Γενικής Διευθύντριας Περιβαλλοντικής Πολιτικής

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Ταχ. Δ/ση: Πατησίων 147, 11251, Αθήνα

Τηλ.: 2108642209

Πληροφορίες: Ι. Μητσόπουλος

Email: i.mitsopoulos@prv.ypeka.gr

Αθήνα, 23-04-2018

Αρ. Πρωτ. οικ. 23018/1019

Προς: Εμπειρογνώμονες Ιχθυοπανίδας

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η Δ/ση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Συντονιστής του Έργου LIFE-IP 4 NATURA “*Integrated actions for the conservation and management of Natura 2000 sites, species, habitats and ecosystems in Greece*” σας προσκαλεί σε συνάντηση εργασίας την **Πέμπτη 10/5/2018, Αμαλιάδος 17, 4^{ος} όροφος**, (Στάση Μετρό Αμπελόκηποι <https://goo.gl/maps/CBmvvfSGTQ62>), **Αθήνα**. Η συνάντηση θα διαρκέσει από τις **10:00** έως τις **15:00**.

Σκοπός της συνάντησης εργασίας είναι η επιλογή ενός είδους κοινοτικού ενδιαφέροντος από την ομάδα της ιχθυοπανίδας για την εκπόνηση και θεσμοθέτηση **Σχεδίου Δράσης** (κείμενα που περιγράφονται τα μέτρα και οι πολιτικές που πρέπει να ακολουθηθούν για την προστασία και διατήρηση των ειδών και οικοτόπων Κοινοτικού Ενδιαφέροντος) στο πλαίσιο της Δράσης Α1 του Έργου “*Development and legal adoption of Action Plans (APs) for species and habitats of Community Interest*” από τη συνημμένη λίστα προεπιλογής ειδών.

Στη συνάντηση εργασίας θα παρουσιαστούν εισηγήσεις σχετικά:

- με το Έργο LIFE-IP 4 NATURA,
- με τη Δράση Α1,
- με τα είδη της λίστας προεπιλογής και τα κριτήρια επιλογής (γεωγραφική κατανομή και εξάπλωση στη χώρα, κατάσταση διατήρησης, απειλές και πιέσεις, αναφορά των ειδών στο Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιοτήτων της χώρας, υφιστάμενη επιστημονική γνώση για τα είδη, δυνατότητα βελτίωσης της συνολικής κατάστασης διατήρησης των ειδών σε χρονικό πλαίσιο μίας πενταετίας μέσω ποσοτικών δεικτών και το εκτιμώμενο κόστος υλοποίησης),
- με το περιεχόμενο των Σχεδίων Δράσης.

Στη συνέχεια, θα πραγματοποιηθεί συζήτηση επί του περιεχομένου των Σχεδίων Δράσης και των δράσεων προστασίας των προεπιλεγμένων ειδών με τελικό σκοπό την ιεράρχηση και επιλογή του είδους για το οποίο θα εκπονηθεί και θεσμοθετηθεί το Σχέδιο Δράσης και το οποίο θα υλοποιηθεί κατά τη διάρκεια του Έργου και συγκεκριμένα στη Δράση C1 “*Field implementation of the Action Plans (APs) for species and habitats*”.

Για την επιτυχή υλοποίηση των ανωτέρω θεωρείται αναγκαία η συμβολή σας ως ειδικοί και εμπειρογνώμονες σε θέματα διατήρησης και προστασίας των ειδών των Παραρτημάτων της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.

Περισσότερες πληροφορίες για το έργο LIFE-IP 4 NATURA μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ: [http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=785&snr\[524\]=5283&language=el-GR](http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=785&snr[524]=5283&language=el-GR)

Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης

Συνημμένα:

Λίστα Προεπιλεγμένων Ειδών – Ιχθυοπανίδα

Γ. Λαζόπουλος

Κοινοποίηση

- Γραφείο Αν. Υπουργού ΠΕΝ
- Γραφείο Γενικής Γραμματέως Περιβάλλοντος
- Γραφείο Γενικής Διευθύντριας Περιβαλλοντικής Πολιτικής

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: Α. ΛΕΓΑΤΣ

	Αναφορά στο PAF	Κατάσταση Διατήρησης	Γεωγραφική κατανομή και εξάπλωση στη χώρα	Κίνδυνος Απειλών	Ένταση Πιέσεων	Υφιστάμενη γνώση της βιολογίας του είδους	Υφιστάμενη γνώση της εξάπλωσης του είδους/ενδιαιτήματος στη χώρα	Δυνατότητα βελτίωσης της συνολικής κατάστασης διατήρησης σε χρονικό πλαίσιο μίας πενταετίας	ΣΥΝΟΛΟ
ΕΙΔΟΣ			Ευρεία: 1 Μεγάλη: 2 Μέτρια: 3 Μικρή: 4 Περιορισμένη: 5	Περιορισμένος: 1 Χαμηλός: 2 Μέτριος: 3 Υψηλός: 4 Εξαιρετικά υψηλός: 5	Περιορισμένη: 1 Χαμηλή: 2 Μέτρια: 3 Υψηλή: 4 Εξαιρετικά υψηλή: 5	Περιορισμένη: 1 Μικρή: 2 Μέτρια: 3 Υψηλή: 4 Εξαιρετικά Υψηλή: 5	Περιορισμένη: 1 Μικρή: 2 Μέτρια: 3 Υψηλή: 4 Εξαιρετικά Υψηλή: 5	Μηδενική: 1 Μικρή: 2 Μέτρια: 3 Υψηλή: 5 Εξαιρετικά Υψηλή: 5	
<i>Parnassius apollo*</i>	OXI	U1, decreasing	2	5	5	5	5	5	27
<i>Vertigo angustior*</i>	OXI	U1, decreasing	5	4	2	4	5	5	25
<i>Cerambyx cerdo</i>	OXI	U1, decreasing	4	5	3	5	4	5	26

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΗΜΕΡΙΔΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

10/5/2018_ Ιχθυοπανίδα_1° Workshop

Το workshop ξεκίνησε με τα εξής:

- Γνωριμία Ομάδας Εργασίας
- Παρουσίαση Life IP και υπόλοιπων συμπληρωματικών δράσεων
- Δράση A1_ Παρουσίαση
- Βασικά στοιχεία που απαρτίζουν το περιεχόμενο / πλαίσιο ενός Σχεδίου Δράσης

Κατόπιν δόθηκε στην ομάδα εργασίας προς αξιολόγηση μια λίστα με είδη ιχθυοπανίδας, τα οποία είχαν προεπιλεγεί με βάση το έργο της εποπτείας. Από τη λίστα, θα επιλεγεί ένα είδος για να γίνει σχέδιο δράσης.

Πριν από την αξιολόγηση των ειδών της λίστας, ακούστηκαν οι παρακάτω προβληματισμοί:

- Κατά πόσο τα δεδομένα είναι επικαιροποιημένα,
- Αν υπάρχει δυνατότητα να προστεθούν είδη στη λίστα,
- Αν έχουμε αρκετή πληροφορία για την οικολογία των ειδών,
- Ότι είναι απαραίτητο να έχει ερευνηθεί το είδος πριν δοθεί χρηματοδότηση, ώστε να υπάρχουν απτά αποτελέσματα,
- Ότι απουσιάζουν 3 είδη από τη λίστα (1. ένα της Εύβοιας/Barbus, 2. στούριο/ απαιτείται όμως συνεργασία με τους Τούρκους, 3. Είδος με οικοτόπους τον Κηφισό των Ασωπό, θέλει ψυχρά νερά).

Επιπλέον, όλοι συμφώνησαν ότι από το workshop θα προκύψει πληροφορία σημαντική για τη χρηματοδότηση δράσεων από άλλες πηγές χρηματοδότησης που σχετίζονται με προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας όπως π.χ. ΠΕΠ, ΕΣΠΑ ή Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Σκοπός είναι να δοθούν κατευθύνσεις στους αντίστοιχους φορείς.

Στη συνέχεια η ομάδα εργασίας συμφώνησε να επικεντρωθεί στα είδη της λίστας για να αξιολογηθούν και να καταγραφούν πιθανές δράσεις. Ειπώθηκε ότι κάθε πράξη/ δράση είναι αναγκαίο να κοστολογείται καθώς επίσης και να προσδιορίζεται η πηγή χρηματοδότησης. Στην πορεία ακολούθησε η παρουσίαση των ειδών και η καταγραφή δεδομένων, οικολογικών αναγκών και πιθανών δράσεων, ως ακολούθως:

1. *Aphanius almirensis* (Ζαχαρίας Αλμυρής)

- Αναγκαιότητα να ανοίξουν οι υγρότοποι,
- Να μην γίνονται παρεμβάσεις,
- Οι εκτάσεις των υγροτόπων ανήκουν στην Κτηματική Υπηρεσία,
- Αναγκαιότητα ότι οποιαδήποτε δράση θα πρέπει να γίνει εντός προστατευόμενης περιοχής ή να διασφαλίζεται ότι η περιοχή προστατεύεται,
- Γενικά ειπώθηκε ότι υπάρχει και η δυνατότητα διατήρησης των αποθεμάτων σε ενυδρεία.

2. *Cobitis punctulata* (Στικτοβελονίτσα)

- Είναι τρωτό και έχει παρουσία στη θάλασσα του Μαρμαρά,
- Στην περιοχή που έχει παρουσία υπάρχει φράγμα για ύδρευση (ρέμα Λύρας). Από τη διαφυγή των νερών του φράγματος μετακινούνται υβριδικά είδη στο ρέμα που έχει παρουσία το είδος, με αποτέλεσμα να 'χαλάνε' οι πληθυσμοί,

- Πρέπει να απαντηθεί το ερώτημα αν υπάρχει οικολογική παροχή. Δεν μπορεί να είναι το είδος το οποίο θα γίνουν δράσεις μέσω του προγράμματος, επειδή τα έργα οικολογικής αποκατάστασης απαιτούν χρηματοδότηση για δαπάνες μη επιλέξιμες / απαιτεί υψηλά κόστη υποδομών.

Πιθανές δράσεις:

- Έργα οικολογικής αποκατάστασης,
- Να μην γίνει ξήρανση ρεμάτων,
- Έργα για ελεύθερη επικοινωνία του είδους,
- Γέφυρα Ιρλανδικού τύπου,
- Διατήρηση σε ενυδρείο,
- Να διατηρηθούν τα υδρογεωλογικά χαρακτηριστικά.

3. *Cobitis puncilineata* (Γραμβελονίτσα)

- Έχει παρουσία στους Φιλίππους, Κεφαλάρι και Καβάλα,
- Ένα από τα προβλήματα είναι τα αρδευτικά κανάλια,
- Θα πρέπει να γίνει μείωση της ρύπανσης από φυτοφάρμακα ,
- Αποφυγή εγκιβωτισμού ρεμάτων / ποταμών,
- Γενικά δεν υπάρχει καλή γνώση για το είδος. Σε αυτή τη φάση απαιτείται έρευνα. Δεν είναι κατάλληλο για να υλοποιηθεί Σχέδιο Δράσης για το συγκεκριμένο είδος.

Πιθανές δράσεις:

- Το είδος θα μπορούσε να βοηθηθεί από κανονιστικές δράσεις που αφορούν α) σε μείωση της ρύπανσης από φυτοφάρμακα και β) αποκατάσταση ενδιαιτημάτων.

4. *Cobitis stephanidisi* (Φεροβελονίτσα)

- Έχει παρουσία στη Κάρλα,
- Θέλει έρευνα το είδος, υπάρχει μεγάλη αβεβαιότητα. Παρουσιάζει ποικίλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με τον βιότοπο που βρίσκεται.

Πιθανές δράσεις:

- Έρευνα για το είδος,
- Να καθοριστούν προτεραιότητες.

5. *Eudontomyzon hellenicus* (Γκαβόχελο)

- Έχει παρουσία σε Λούρο, Αγγίτη, Αλμωπαίο,
- Έχουμε έλλειψη βιολογικής πληροφορίας,
- Έχει ειδικές οικολογικές απαιτήσεις όπως π.χ. θέλει άμμο για τα αυγά, μεγάλη ροή νερού. Είναι δύσκολο να πιαστούν,
- Είναι σπάνιο,
- Θέλει προσοχή στην αφαίρεση ατόμων,
- Θέλει έρευνα.

Πιθανές δράσεις:

- Έργα προστασίας των πηγών,

- Χρήζει προστασίας κυρίως στις περιοχές Αχελώου, Βόνιτσας,
- Προστασία από αποστραγγίσεις, ρύπανση, αρδευτικά έργα, αμμοληψίες,
- Θέλει έρευνα.

6. *Pelagus epiroticus* (Ηπειρώτικη τσίμα)

- Είχε παρουσία στη λίμνη των Ιωαννίνων. Το 2007 η λίμνη είχε υποστεί μεγάλη υποβάθμιση και χάθηκε. Σήμερα υπάρχουν μικροί πληθυσμοί στην Ζαραβίνα και σε κάποια ρέματα,
- Δεν έχει νόημα να γίνουν προσπάθειες διατήρησης αν δεν αλλάξει η κακή κατάσταση της λίμνης. Πρόκειται για ένα στάσιμο σύστημα,
- Έχουν χαθεί τα ενδημικά είδη.

Πιθανές δράσεις:

- Να μη γίνει τίποτα,
- Να μην ξέρει κανείς που είναι,
- Να μη γίνουν παρεμβάσεις στη λίμνη και να ρίξουμε είδη σύντομα θα πεθάνουν,
- Να επανέλθει η ποιότητα των υδάτων,
- Να διατηρηθούν οι πληθυσμοί στη Ζαραβίνα.

*Μάλλον μιλάμε για Σχέδιο Διαχείρισης περιοχής πρώτα.

7. *Pungitius hellenicus* (Ελληνοπυγόστεος)

- Υπάρχει στο Σπερχειό, σε μάτια, σε κανάλια, στις πηγές Αγίας Παρασκευής. Η παρουσία του εξαρτάται από τα κρύα νερά του Γοργοποτάμου,
- Κινδυνεύει από ξενικά,
- Τα νέα αρδευτικά συστήματα καταστρέφουν / εγκαταλείπονται τα κανάλια,
- Από μπαζώματα στα μάτια στα χωράφια.

Πιθανές δράσεις:

- Να μη γίνει τίποτα,
- Διαχείριση / διατήρηση της τάφρου Μοσχοχωρίου,
- Διατήρηση των 'παλιών' αρδευτικών καναλιών,
- Να μην χάνεται νερό στο Σπερχειό,
- Να εξεταστούν τα 3 υφιστάμενα αντλιοστάσια αναφορικά με την ποσότητα άντλησης των υδάτων.

8. *Salmo louroensis* (Πέστροφα Λούρου)

- Το συναντάμε στις πηγές Τερόβου, στο φράγμα Αγίου Γεωργίου και στο Λούρο,
- Είναι ιδιαίτερο και εκτείνεται γεωγραφικά σε 26 χμ.,
- Έχει μελετηθεί αρκετά, είναι ώριμη η τοπική κοινωνία και συνεργάζονται. Έχει μελετηθεί ο ανταγωνισμός του είδους με ξενικά, έχει γίνει τεχνητή αναπαραγωγή. Υπάρχει όμως πρόβλημα με την τροφή, στο εργαστήριο δεν ολοκληρώνεται ο κύκλος ζωής του,
- Είναι είδος που είναι εύκολο να χαθεί και να διατηρηθεί (ταυτόχρονα).

Πιθανές δράσεις:

- Επένδυση στην τεχνητή αναπαραγωγή,
- Να γίνει ιχθυόσκαλα στο φράγμα της ΔΕΗ γιατί κάτω από το φράγμα δεν υπάρχει.

9. *Salmo macedonicus* (Πέστροφα Νέστου)

- Το συναντάμε στον Αξιό, στο Δεσπάτη, στο Βαθύρεμα. Γίνεται εμπλουτισμός με υβρίδια,
- Απειλούνται από τα υδροηλεκτρικά φράγματα και κυρίως από τα μικρά. Η οικολογική παροχή δεν υπολογίζεται με βάση τις ανάγκες των ειδών.

Σε αυτό το σημείο συζητήθηκε ότι θα ήταν αποτελεσματικότερο να αντιμετωπιστούν όλα τα *Salmo* μαζί, σε επίπεδο multispecies. Θα πρέπει να γίνει προτεραιοποίηση αρχικά των δράσεων και κατόπιν να γίνει μελέτη για τις περιοχές που έχουμε καθαρό πληθυσμό. Πολλές από τις δράσεις θα πρέπει να είναι κανονιστικού τύπου, όπως αλλαγή νομοθεσίας: α) για μικρά υδροηλεκτρικά, β) ερασιτεχνική αλιεία, γ) ιχθυοκαλλιέργεια, δ) υπολογισμός οικολογικής παροχής / ecoflow με μοντελοποίηση βάση ενδιαίτημα/ είδη.

10. *Valencia letournexii** (Ζουρνάς)

- Έχουμε γνώση για το είδος, εκτιμάται ότι είναι είδος προτεραιότητας,
- Ο μεγαλύτερος πληθυσμός εκτιμάται στη Χιλιάδου,
- Αποτελεί απειλή το κουνουπόψαρο.

Πιθανές δράσεις:

- Προστασία βιοτόπων, γενετικών πληθυσμών,
- Οι δράσεις θα πρέπει να γίνονται κατά περίπτωση,
- Ενίσχυση πληθυσμού με τεχνητή αναπαραγωγή.

Κατόπιν ακολούθησε τοποθέτηση των μελών της ομάδας εργασίας και αξιολόγηση.

Και συγκεντρώθηκαν τα φύλλα αξιολόγησης.

14/5/2018 _ Χερσαία Θηλαστικά_ 2° Workshop

Το workshop ξεκίνησε με τα εξής:

- Γνωριμία Ομάδας Εργασίας
- Παρουσίαση Life IP και υπόλοιπων συμπληρωματικών δράσεων
- Δράση A1_ Παρουσίαση
- Βασικά στοιχεία που απαρτίζουν το περιεχόμενο / πλαίσιο ενός Σχεδίου Δράσης

Κατόπιν δόθηκε στην ομάδα εργασίας προς αξιολόγηση μια λίστα με χερσαία είδη θηλαστικών, τα οποία είχαν προεπιλεγεί με βάση το έργο της εποπτείας. Ακολούθησε η παρουσίαση των ειδών και η καταγραφή δεδομένων, οικολογικών αναγκών και πιθανών δράσεων, ως ακολούθως:

1. *Rupicapra rupicapra balcanica* (Αγριόγιδο) (εισηγητής: Παπαμιχαήλ Γιώργος)

Είναι U2, έχουμε καλή γνώση του είδους.

Πιέσεις /απειλές (δασικές κυρίως απειλές):

- Απομόνωση,
- Μεταλλεία,
- Τουριστικές δραστηριότητες,
- Δρόμοι,
- Ασθένειες – πρέπει να επιβεβαιωθεί,
- Ανταγωνισμός βόσκηση.

Θέλει σχέδιο βόσκησης που να περιλαμβάνει και τα άγρια ζώα.

- Επιχειρήματα επιλογής:
 - Κακή εξάπλωση
 - Καλή γνώση εξάπλωσης
 - Ξεκάθαρα οφέλη
 - Έντονο οικοτουριστικό ενδιαφέρον
 - Ενδεχόμενο κυνηγετικό ενδιαφέρον
 - Αύξηση πληθυσμού εντός 5ετίας
 - Λύκος, Γυπαετός και άλλα αρπακτικά θα αποτελέσει τροφή και θα βοηθήσει και αυτούς τους πληθυσμούς
 - Λύγκας ενίσχυση.

Πιθανές Δράσεις:

- Αποτελεσματική φύλαξη για λαθροθηρία
- Πλαίσιο οδηγιών
- Θεσμικά εργαλεία
- Διακρατικό δίκτυο διαχείρισης πληθυσμών όπου έχουμε σύνορα
- Τηλεμετρία / διαδρόμους διασποράς
- Εφαρμογή τροποποιήσεων ΚΑΖ
- Περιορισμός κίνησης σε δασικό και οδικό δίκτυο
- Μελέτες γενετικών πληθυσμών

- Αναπαραγωγή σε αιχμαλωσία (αμφισβητήθηκε).

Σύνοψη: οι περισσότερες προτεινόμενες δράσεις είναι κανονιστικού νομοθετικού τύπου.

Άλλη πρόταση είναι να βρούμε ζώνες σύνδεσης πληθυσμών για ενιαία κατανομή μέσω μαθηματικών μοντέλων. Σε αυτή τη περίπτωση πρέπει να ξέρουμε ότι δεν υπάρχει απομονωμένος πληθυσμός.

Η φύλαξη είναι μια από τις σοβαρότερες προτάσεις .

2. *Spermophilus citellus* (Λαγόγυρος)

- Ανεπαρκής κατάσταση διατήρησης,
- 2 απομονωμένοι πληθυσμοί.

Πιέσεις /Απειλές:

- Αστικοποίηση,
- Εγκατάλειψη αγροτικής γης,
- Αλλαγή καλλιέργειας,
- Θέλει χαμηλό χορτάρι.
- Επιχειρήματα επιλογής:
 - Ανεπαρκής κατάσταση,
 - Καλή γνώση της οικολογίας του,
 - Υπάρχει ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης,
 - Η συνεκτικότητα του τοπίου θα βοηθούσε και άλλα προστατευόμενα είδη,
 - Συνδυασμός με αγροτική πολιτική / κονδύλια βιολογικής καλλιέργειας.

Πιθανές Δράσεις:

- Οδηγός καλλιεργητικών πρακτικών,
- Προγράμματα αγρανάπαυσης,
- Δράσεις μετατόπισης,
- Διαχείρισης βλάστησης,
- Μελέτες οικολογίας και γενετική πληθυσμών,
- Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση,
- Stepping stones / reproduction.

3. *Capra aegagrus* (Αίγαγρος)

- Βρίσκεται στα Λευκά όρη,
- Υπάρχουν και κάποιοι πληθυσμοί μη φυσικοί / Υβριδισμός,
- Καλή γνώση της οικολογίας του,
- Ήδη γίνονται κάποιες δράσεις.

Πιθανές Δράσεις:

- Διαχείριση μη φυσικών πληθυσμών,
- Μελέτη, προετοιμασία, εφαρμογή επανεισαγωγής.

Επειδή είναι μόνο σε μία περιοχή καθαρός ο πληθυσμός του και ήδη γίνονται δράσεις καλύτερα να μην είναι το είδος επιλογής.

4. *Lutra lutra* (Βίδρα)

- Καλή κατάσταση

Πιέσεις /Απειλές:

- Κατακερματισμός ενδιαιτημάτων,
- Μια σημαντική απειλή είναι οι οριοθετήσεις / ευθυγραμμίσεις,
- Φράγματα,
- Ρύπανση και δηλητηριάσεις,

Καλή γνώση του είδους και εξάπλωσης, όχι όμως για μέτρηση πληθυσμού αλλά για την εκτίμησή του.

Πιθανές Δράσεις:

- Προστασία και αποκατάσταση νησιωτικών ενδιαιτημάτων,
- Καταγραφή νεκρών ζώων στο οδικό δίκτυο,
- Μελέτη για τον προσδιορισμό και την προστασία των φυσικών διαδρόμων,
- Οικοτουρισμός,
- Δράσεις ευαισθητοποίησης,
- Δημιουργία δικτύου παρατηρητών,
- Νοτιότερα έχουμε θέματα στον πληθυσμό.

Άλλα δεδομένα που καταγράφηκαν:

- Όπου έχουμε υδατοκαλλιέργειες πχ στην Ήπειρο έχουμε θανατώσεις βίδρας,
- Να μπουν και δράσεις από αλιεία,
- Να εστιάσουμε στις δυτικές και νησιωτικές περιοχές (Λέσβος ,Ευρώτας, Ιόνιο),
- Μυοκάστορας και μινγκ είναι πρόβλημα για τη βίδρα,
- Συμπληρωματικές δράσεις,
- Παγίδες και θανάτωση μινγκ, έλεγχος πληθυσμού.

5. *Myomimus roachi*, *Muscardinus avellanarius*, *Dryomys nitedula* (Μυωξοί: Μυωξός του Roach, Βουνομυωξός, Δενδρομυωξός, 3 είδη της Οδηγίας 92/43/ΕΕ)

- Δεν γνωρίζουμε καλά τους πληθυσμούς. Έχει παρουσία στη Θράκη και κυρίως σε θαμνοφράχτες,
- Πολλαπλά οφέλη θα προέρθουν από την προστασία του,
- Θα πρέπει να αντιμετωπιστούν και τα τρία είδη.

Πιθανές Δράσεις:

- Αποκατάσταση θαμνοφραχτών,
- Θεσμοθέτηση νέων περιοχών,
- Παρακολούθηση (Monitoring).

Δεν είναι ώριμα τα πράγματα για να επιλεγεί το είδος, δεν ξέρουμε αρκετά.

Απαιτεί συνεργασία με το Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης → Προτείνεται οριζόντια δράση που θα δημιουργεί υποχρέωση για να γίνει βιολογική καλλιέργεια, και να γίνει και αποκατάσταση θαμνοφραχτών.

Σημειώσεις από απόψεις που ακούστηκαν:

*Να γίνει πρόταση στο Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης

*Δράσεις μωσαϊκό καλύπτουν περισσότερες περιπτώσεις , να λειτουργήσει ως σύστημα.

*Αυτό όμως είναι διαχείριση περιοχών και όχι σχέδιο δράσης.

Δεν μπήκαν τα χειρόπτερα γιατί έχει εγκριθεί ήδη χρηματοδότηση.

**Κατευθύνσεις για το λύκο.

Σημαντικό ρόλος στα οικοσυστήματα.

Οι δράσεις για το λύκο πρέπει να γίνουν ανά περιοχή και με μια ολοκληρωμένη προσέγγιση.

Τοποθετήσεις ομιλητών

Μέλος ομάδας εργασίας	Είδος επιλογής	Σχολιασμός
Γιαννάτος	Λαγόγυρος	Έχει πολλά πλεονεκτήματα έχουμε καλή γνώση και θα έχει αποτελέσματα
Αστάρας	οριακά Λαγόγυρος	Αλλά προσοχή σε κάποιες περιοχές
Παπαϊωάννου	Αγριόγιδο	άμεσα αποτελέσματα 5 ετίας U1
Ηλιόπουλος	Αγριόγιδο	γιατί αφορά ορεινές περιοχές που θέλουν υποστήριξη , δεν μπορεί να επανακάμψει
Γαλανάκη	Λαγόγυρος	
Παπαμιχαήλ	Λαγόγυρος	
Βλάχος	Λαγόγυρος	
Παπακώστα	Λαγόγυρος	
Μπακαλούδης	Αγριόγιδο	
Μαραγκού		ισοβαθμούν αλλά έχει προβληματισμό για αγριόγιδο

Σύνοψη: από τα 6 είδη, έμφαση στα 2 είδη με προτεραιότητα στον Λαγόγυρο.

15/5/2018 _ Ορνιθοπανίδα_ 3^ο Workshop

Το workshop ξεκίνησε με τα εξής:

- Γνωριμία Ομάδας Εργασίας
- Παρουσίαση Life IP και υπόλοιπων συμπληρωματικών δράσεων
- Δράση A1_ Παρουσίαση
- Βασικά στοιχεία που απαρτίζουν το περιεχόμενο / πλαίσιο ενός Σχεδίου Δράσης.

Κατόπιν δόθηκε στην ομάδα εργασίας προς αξιολόγηση μια λίστα με είδη της ορνιθοπανίδας τα οποία είχαν προεπιλεγεί με βάση το έργο της εποπτείας. Ακολούθησε η παρουσίαση των ειδών και η καταγραφή δεδομένων, οικολογικών αναγκών και πιθανών δράσεων, ως ακολούθως:

ΑΡΠΑΚΤΙΚΑ

1. *Gyraetus barbatus* (Γυπαετός)

- Υπάρχει πρόγραμμα LIFE Κρήτη.

Πιθανές δράσεις:

- Έργα προστασίας των πηγών.

2. *Aegypius monachus* (Μαυρόγυπας)

- Έχει παρουσία στη Δαδιά,
- Έχουν γίνει αρκετές δράσεις,
- Περιλαμβάνεται σε LIFE και άλλο πρόγραμμα (Vulture Multi Species Action Plan),
- Χρήζει προστασίας.

Απειλές:

- Δηλητηριασμένα δολώματα,
- Πρόσκρουση σε ανεμογεννήτριες,
- Εγκατάλειψη κτηνοτροφικής δραστηριότητας σε ορεινούς όγκους.

3. *Gyps fulvus* (Όρνιο)

- Έχει παρουσία σε απότομες πλαγιές, πεδινές και ημιπεδινές περιοχές,
- Έχει δυνατότητα για Multi Species Action Plan.

Απειλές:

- Δηλητηριασμένα δολώματα,
- Πρόσκρουση σε ανεμογεννήτριες,
- Εγκατάλειψη κτηνοτροφικής δραστηριότητας σε ορεινούς όγκους,
- Λαθροθηρία κυρίως Κρήτη.

Αυτά τα 3 είδη έχουν κοινό τόπο με αποτέλεσμα από μία δράση να ωφελούνται τουλάχιστον 2 είδη.

Δράσεις MsAP:

- Ταΐστρες,
 - Καλή χωροθέτηση αιολικών,
 - Δράσεις ενάντια δηλητηριασμένα δολώματα,
 - Τόνωση νομαδικής κτηνοτροφίας,
 - Γενετική μελέτη,
 - Μελέτη σκοπιμότητας επανεγκατάστασης.
-

Γενικές παρατηρήσεις:

- Γενικά τα χαρακτηρίζει η τάση για πληθυσμιακή κατάρρευση,
- Η Ελλάδα είναι σε αιτιολογημένη γνώμη,
- Ορθή τοποθέτηση αιολικών πάρκων,
- Όλα τα είδη έχουν κοινές απειλές = Κοινές δράσεις,
- Όλα τα είδη αναπαράγονται περιοχές Natura.

Καταγραφή απόψεων από τη συζήτηση:

- Μπορεί να συνυπολογιστούν και άλλες δράσεις καθώς και άλλα είδη πχ. Τσίφτης,
- Πρέπει να συνυπολογιστεί αν μια δράση μπορεί να επηρεάσει κάποιο άλλο είδος αρνητικά,
- Τέθηκε το ερώτημα αν κάποια δράση θα έχει αποτελέσματα στην 5ετία,
- Πρέπει να γίνει διεθνή προσέγγιση,
- Χρειάζονται δεδομένα τηλεμετρίας και ειδικά σε άλλες περιοχές πχ Ακαρνανικά όρη. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό,
- Πρέπει να δοθεί έμφαση στις δράσεις και όχι σε προπαρασκευαστικές ενέργειες,
- Όταν βάζεις ανεμογεννήτρια αλλάζεις χρήση γη από βοσκοτόπι που έχει π.χ. φωλιά το αρπακτικό,
- Τηλεμετρία ισχυρό εργαλείο για Συμβούλιο Επικρατείας Ευρωπ. Δικαστήρια σε επίπεδο δεδομένων (που είναι , πως κινούνται κτλ),
- Από την παρουσία προκύπτει ότι έχουμε κοινές περιοχές ΘΡΑΚΗ, ΗΠΕΙΡΟΣ, ΚΡΗΤΗΣ και άρα μπορεί να γίνου συνέργειες.

ΘΑΛΑΣΣΟΠΟΥΛΙΑ

1. *Larus audouinii* (Αιγαϊόγλαρος)

- Θεωρείται τρωτό, επικίνδυνο στο μέλλον να καταρρεύσει προς το παρόν ο πληθυσμός μειώνεται,
- 21 περιοχές/ αποικίες σε νησίδες η μεγαλύτερη στη Σύμη,
- Χαμηλό ποσοστό επιτυχίας μετά την εκκόλαψη.

2. *Phalacrocorax aristotelis desmarestii* (Θαλασσοκόρακας)

- Είναι σχετικά ασφαλής ο πληθυσμός στην Ελλάδα,
- Έχει παρουσία και στις ακτές μεγάλων νησιών.

3. *Calonectris diomedea* (Αρτέμης)

- Θεωρείται σταθερός ο πληθυσμός με ερωτηματικό,
- Β. Δωδεκάνησα , Φούρνους , Στροφάδια , Κρήτη,
- Φωλιάζει μόνο σε νησίδες και στοές.

4. *Puffinus yelkouan* (Μύχος)

- Έχει την χειρότερη κατάσταση,
- Είμαστε σημαντική χώρα για αυτό / κόμβος,
- Μεγάλος πληθυσμός στη Γυάρο,
- Μεγάλη θήρευση,
- Φωλιάζει σε στοές καλύπτει μεγάλες αποστάσεις > 500χμ.

Γενικές παρατηρήσεις:

- Έχουμε αρκετά καλή γνώση γενικά,
- >από 50 life και 4 στην Ελλάδα,
- Ίδρυμα Λεβέντη έξτρα χρηματοδότηση,
- Δεν υπάρχει κανένα Σχέδιο Δράσης για κανένα θαλασσοπούλι,
- Θήρευση η μεγαλύτερη απειλή από τρωκτικά ,
- Αλιευτικά εργαλεία/ πιάνονται / Τυχαία παγίδευση,
- Όχληση π.χ. πάνω σε νησίδες αιολικά ιχθυοκαλλιέργειες.

Πιθανές δράσεις:

- Εξάλειψη αρουραίων,
- Αποτροπή όχλησης,
- Μείωση υπεραλίευσης.

Καταγραφή απόψεων από τη συζήτηση:

- Λείπουν δεδομένα (που τρέφονται τα είδη),
- Αναμένουμε τη σοβαρή μείωση του πληθυσμού,
- Και σε αυτή την περίπτωση για τα θαλασσοπούλια μπορείς να κάνεις κοινές δράσεις. Είναι προτεραιότητα για την Ευρωπ. Επιτροπή,
- Τοπικό Σχέδιο δράσης θα ήταν πιο αποτελεσματικό.

5. *Pelecanus crispus* (Αργυροπελεκάνος)

- Παρουσία σε 6 περιοχές στην Ελλάδα,
- Ξαναγυρνάνε στις ίδιες περιοχές,
- Ανταγωνισμός με κορμοράνους,
- Πρέσπες, Κερκίνη, Αμβρακικός έχει γίνει δουλειά, όχι στο Μεσολόγγι και Χειμαδίτιδα,
- Διεθνώς έχουμε πολλά προγράμματα,
- Δεν υπάρχει Εθνικό Σχέδιο Δράσης/ 2 life – όχι αποκλειστικά για είδος.

Απειλές:

- Όχληση,
- Αλλαντίαση,
- Πρόσκρουση στα δίκτυα μεταφοράς / καλώδια,
- Λαθροθηρία,
- Ακατάλληλοι χώροι φωλιάσματος.

Πιθανές δράσεις:

- Φύλαξη αποικιών,

- Μηχανισμός απώθησης για πρόσκρουση.

Γενικές παρατηρήσεις:

- Το ¼ του συνολικού πληθυσμού στην Ελλάδα,
- Δεν περνάνε πάνω από την Πίνδο οι Ανατολικοί πληθυσμοί δεν επικοινωνούν με τον Δυτικό πληθυσμό,
- Ο Δυτικός πληθυσμός / Μεσολόγγι κινδυνεύει περισσότερο.

1. *Falco eleonorae* (Μαυροπετρίτης)

- 80% του πληθυσμού στην Ελλάδα,
- Καλή γνώση του είδους,
- Ερευνά από Παν/μια LIFE,
- Θήρευση / αρουραίοι,
- Όχληση,
- Υποβάθμιση ενδιαιτήματος,
- Κλιματική αλλαγή.

Πιθανές δράσεις:

- Εξάλειψη αρουραίων,
- Συστηματική παρακολούθηση,
- Στη Σκύρο μεγάλος πληθυσμός.

2. *Hieraetus fasciatus* (Σπιζαετός)

- Είναι σε μια σταθερή κατάσταση,
- Φωλιάζει σε βράχια,
- Δεν υπήρξε ποτέ κάποιο πρόγραμμα,
- Αναμένεται το καλοκαίρι ένα Life,
- Το επίπεδο γνώσης στην Ελλάδα δεν είναι ιδιαίτερα καλό σε εθνικό επίπεδο.

Απειλές:

- Πρόσκρουση σε ανεμογεννήτριες και καλώδια,
- Ηλεκτροπληξία σε πυλώνες,
- Λαθροθηρία σε νησιωτικές περιοχές,
- Υποβάθμιση βιοτόπου,
- Όχληση,
- Δηλητηρίαση από δολώματα.

Πιθανές δράσεις:

- Μόνωση πυλώνων,
- Σημαντήρες στα καλώδια,
- Ορθή χωροθέτηση αιολικών,
- Δράσεις ενάντια στα δηλητηριασμένα δολώματα.

Τοποθετήσεις ομιλητών

Μέλος ομάδας εργασίας	Είδος 1 ^{ης} επιλογής	Είδος 2 ^{ης} επιλογής
Ξηρουχάκης	Πτωματοφάγα	Θαλασσοπούλια
Δημαλέξης	Πτωματοφάγα	Θαλασσοπούλια
Καζαντζίδης	Αργυροπελεκάνος	Πτωματοφάγα
Μπουρδακης	Γύπες	Δασικά
Βλάχος	Πτωματοφάγα	
Παπακώστα	Πτωματοφάγα	
Μπακαλουδης	Πτωματοφάγα	Αργυροπελεκάνος
Σκαρτση	Πτωματοφάγα	Θαλασσοπούλια
JACOB FRIC	Πτωματοφάγα	Θαλασσοπούλια
Ορνιθολογική	Πτωματοφάγα	Θαλασσοπούλια

21/5/2018_ Οικότοποι_4^ο Workshop

Το workshop ξεκίνησε με τα εξής:

- Γνωριμία Ομάδας Εργασίας
- Παρουσίαση Life IP και υπόλοιπων συμπληρωματικών δράσεων
- Δράση A1_ Παρουσίαση
- Βασικά στοιχεία που απαρτίζουν το περιεχόμενο / πλαίσιο ενός Σχεδίου Δράσης.

Αναφορικά με την προεπιλογή των οικοτόπων καθορίστηκαν κριτήρια τα οποία αφορούν:

- αναφορά ΠΑΦ,
- κατάσταση διατήρησης ,
- απειλές πιέσεις,
- γεωγραφική εξάπλωση,
- δυνατότητα βελτίωσης,
- υφιστάμενη γνώση βιολογίας ,
- υφιστάμενη γνώση εξάπλωσης.

Στο πλαίσιο του προγράμματος αναμένονται τουλάχιστον 13 σχέδια δράσης.

Στη συνέχεια έγινε παρουσίαση των οικοτόπων της λίστας (εισηγητής: Δημόπουλος), ως ακολούθως :

1. *1510 - Αλατούχες στέπες (*Limonieta*)

Ο οικοτόπος έχει κακή διατήρηση, θεωρείται σπάνιος και είναι άγνωστη η τάση του.

Υπάρχει σε μόνο 2 γνωστές θέσεις.

Πιέσεις/ απειλές:

- Βόσκηση,
- Καταπάτηση,
- Διαταραχή από ανθρώπινη δραστηριότητα,
- Εκχέρωση σημαντικότερη απειλή , μετατροπή σε ρυζοχώραφα.

Πιθανές δράσεις:

- Απαγόρευση βόσκησης,
- Περιφράξεις,
- Εκριζώσεις ξενικών ειδών (μάλλον θα πρέπει να φύγει, δεν είμαστε σίγουροι),
- Διατήρηση και βελτίωση υδρολογικών συνθηκών.

Από τη συζήτηση αναφορικά με τη συγκεκριμένη πιθανή δράση. Αναφέρθηκαν ότι θέλει χρόνο η υλοποίηση, είναι η σημαντικότερη. Παρόλα αυτά η βελτίωση θα πρέπει να αφαιρεθεί ως δράση με ορθότερο τη σωστή **αποκατάσταση**.

- Ex situ διατήρηση σημαντικών ειδών οικοτόπων.

Το συναντάμε Δέλτα Έβρου, Αχελώο, Αγγελιοχώρι, αλλά είναι πιθανό να υπάρχει και αλλού όπως σε αλατούχες και παράκτιες περιοχές. Γενικότερα ο οικοτόπος θέλει έρευνα. Είναι δύσκολο να εφαρμόσει δράση γιατί απαιτείται έρευνα.

Δε θα είναι εύκολο να έχεις αποτελέσματα στην 5ετία. Επίσης βρίσκεται σε ιδιόκτητες εκτάσεις λόγω ότι έγινε παραχώρηση για ρυζοκαλλιέργεια.

Πολλές από τις καλλιέργειες εγκαταλείφθηκαν και είναι πιθανό να είναι και δημόσιες εκτάσεις.

2. *2250 - Λόχμες των παραλιών με άρκευθους (*Juniperus spp.*)

Τον συναντάμε πάνω σε αμμώδεις παραλίες στις ακτές της Μεσογείου. Ευρύτερη εξάπλωση έχουμε στη Κρήτη, στο Αιγαίο, στο Ιόνιο και στις ακτές Πελοποννήσου.

Πιέσεις /απειλές:

- Ποδοπάτηση,
- Κατασκευή πάρκινγκ,
- Καταπατήσεις για υποδομές,
- Δρόμοι μονοπάτια,
- Υπαίθρια αθλήματα,
- Εισβλητικά είδη.

Άλλα δεδομένα:

- Παρατηρείται αναγέννηση του οικοτόπου,
- Έχει γίνει life στην Κρήτη, έχουμε καλή γνώση του οικοτόπου,
- Ζει πάρα πολλά χρόνια >300,
- Εκτός Κρήτης έχουν γίνει δράσεις στην Ελαφώνησο με απαγορεύσεις και με περιφράξεις,
- Πρέπει να ξέρουμε τις τοπικές απειλές/ πιέσεις , να έχουμε καλή γνώση τοπικά και τότε να δούμε δράσεις προστασίας, επικεντρωμένες σε επιπτώσεις από τουριστικές δραστηριότητες,
- 9560 μπορεί να είναι ένας οικοτόπος για προτάσεις στα ΠΕΠ,
- Είναι καλύτερη η γνώση από το προηγούμενο.

3. *2270 - Θίνες με δάση *Pinus pinea* (κουκουναριές)

Έχει παρουσία σε Κοτύχι -Στροφυλιά, Κουκουναριές -Σκιάθος, Σχοινάς.

Πιέσεις / απειλές:

- Καταπατήσεις,
- Πυρκαγιές,
- Κατασκήνωση,
- Συμπύεση εδάφους,
- Εισβλητικά είδη,
- Επεκτάσεις κατοικιών.

Πιθανές δράσεις:

- Απαγόρευση επέκτασης του δικτύου δρόμων
- Περιφράξεις πιλοτικών επιφανειών
- Εκριζώσεις ξενικών ειδών
- Αναδασώσεις

Άλλα δεδομένα:

- Έχει γίνει Life για τη Στροφυλιά,
- Αν γίνουν δράσεις είναι 3 περιοχές με παρουσία. Εκτιμάται ότι θα έχουμε αποτελέσματα στην 5ετία. Ο οικότοπος σχετίζεται με παρουσία γλυκού νερού. Συνήθως έχουμε παρουσία όταν έχει κοντά αμμοθίνες και λίμνη με γλυκό νερό και στο ενδιαμέσο χώρο έχει παρουσία η κουκουναριά.

4. *91E0 - Αλλουβιακά υπολειμματικά δάση (*Alnion glutinoso – incanae*)

Γενικά είναι σε μια φθίνουσα κατάσταση ο οικότοπος. Δεν είναι σε καλή κατάσταση ο οικότοπος. Παρατηρείται εξάπλωση εκτός περιοχής Natura 2000.

Πιέσεις /απειλές :

- Καταπατήσεις για αγροτικές καλλιέργειες,
- Διευθετημένες κοίτες/ Ρέματα εγγειοβελτιωτικά έργα,
- Αλλαγή στις υδρολογικές συνθήκες.

Πιθανές δράσεις :

- Απαγόρευση της επέκτασης δικτύου δρόμων,
- Έργα επαναφοράς υδρολογικών συνθηκών,
- Περιφερειακή ζώνη προστασίας,
- Εκριζώσεις ξενικών ειδών,
- Απομάκρυνση καλλιεργειών λεύκης και επαναγκατάσταση σκλήρθων και φράξου.

Άλλα δεδομένα:

- Δύσκολο να γίνουν δράσεις επειδή είναι δύσκολη η διαχείριση. Συναντάμε τον οικότοπο σε έδαφος που αποδίδει για καλλιέργεια και είναι δύσκολο και το καθεστώς ιδιοκτησίας,
- Δεν είναι εύκολο να έχει αποτελέσματα στη 5ετία,
- Ο οικότοπος εξαρτάται άμεσα από το νερό,
- Στη Σαμοθράκη έχει ξεραθεί από τα έντομα.

5. 91F0 - Μικτά δάση δρυός – φτελιάς – φράξου

Πιέσεις και απειλές:

- Καταπατήσεις για αγροτικές καλλιέργειες,
- Διευθετημένες κοίτες/ Ρέματα εγγειοβελτιωτικά έργα,
- Αλλαγή στις υδραυλικές συνθήκες.

Πιθανές δράσεις :

- Απαγόρευση της επέκτασης δικτύου δρόμων,
- Έργα επαναφοράς υδρολογικών συνθηκών,
- Περιφερειακή ζώνη προστασίας με ήπιες μορφές καλλιέργειας,
- Εκριζώσεις ξενικών ειδών,
- Απομάκρυνση καλλιεργειών λεύκης και επαναγκατάσταση σκλήρθων και φράξου.

Άλλα δεδομένα:

- Μεγαλύτερη ζώνη πλημμυρισμού,

- Είναι δύσκολο και αρκετά επικίνδυνο μα κάνει κανείς δράσεις γιατί ένας λάθος χειρισμός μπορεί να επιφέρει τελικά πρόβλημα στον οικότοπο.

Σε αυτό το σημείο από την ομάδα εργασίας προτάθηκαν προσθήκες οικότοπων στη λίστα και απόψεις ως ακολούθως:

- 9560 - να προστεθεί στη λίστα για δράσεις στις Περιφέρειες,
- 9180 - περιοχές καταφύγια. Έχουμε γενετική ποικιλότητα. Προτάθηκε να προστεθεί ο οικότοπος για δράσεις στην Περιφέρεια της Βόρειας και Κεντρικής Ελλάδας. Κινδυνεύει από φράγματα και δρόμους. Δε θέλει δράσεις, θέλει προστασία. Κινδυνεύει από κλιματική αλλαγή,
- 95Α0
- 3170 είναι σημαντικά περιορισμένος οικότοπος . Έχει παρουσία σε περιοχές με ιδιαίτερα γεωλογικά χαρακτηριστικά. Υπάρχουν πολλά προβλήματα (Λέσβος, Κρήτη). Στη Κύπρο και στη Ελλάδα (Κρήτη ΕΛΚΕΘΕ) έχουν γίνει κάποιες δράσεις.

Μέλος ομάδας εργασίας	Οικότοπος επιλογής
Γιάννης Τσιριπίδης	2270
Κοράκης Γιώργος	2250
Δασκαλάκου Ευαγγελία	2250
Φωτιάδης Γιώργος	2270
Γιαννης Μπαζός	2250
Χριστοπούλου Αναστασία	2250
Μαργαρίτα Αριανούτσου	2250
Φώτης Ξυστράκης	2270

22/5/2018_ Χλωρίδα_5° Workshop

Το workshop ξεκίνησε με τα εξής:

- Γνωριμία Ομάδας Εργασίας
- Παρουσίαση Life IP και υπόλοιπων συμπληρωματικών δράσεων
- Δράση A1_Παρουσίαση
- Βασικά στοιχεία που απαρτίζουν το περιεχόμενο / πλαίσιο ενός Σχεδίου Δράσης.

Αναφορικά με την προεπιλογή των ειδών χλωρίδας καθορίστηκαν κριτήρια τα οποία αφορούν:

- αναφορά PAF,
- κατάσταση διατήρησης,
- απειλές πιέσεις ,
- γεωγραφική εξάπλωση,
- δυνατότητα βελτίωσης ,
- υφιστάμενη γνώσης βιολογίας είδους,
- υφιστάμενη γνώση εξάπλωσης.

Αναφέρθηκε ότι στο πλαίσιο του έργου θα έχουμε τουλάχιστον 13 σχέδια δράσης και κατόπιν έγινε παρουσίαση ειδών χλωρίδας της λίστας:

1. *Centaurea alba ssp. princeps**

Η κατάστασή του θεωρείται ανεπαρκής. Είναι ενδημικό είδος και το συναντάμε στα βράχια και σε βραχώδη λιβάδια (2 τ. χλμ).

Απειλές/πιέσεις:

- Βόσκηση,
- Κατολισθήσεις,
- Υπερσυλλογή,
- Εξορυκτικές δραστηριότητες.

Ο έλεγχος της βόσκησης δεν είναι θεσμικό μέτρο πχ. Δεν είναι επιθυμητή η απαγόρευση αλλά η διατήρηση των ειδών. Το κλειδί είναι η διαχείριση – διατήρηση.

Δράσεις :

- Έλεγχος βόσκησης,
- Κατάλληλη χωροθέτηση εξορύξεων,
- Περιβαλλοντική ενημέρωση,
- Εκτός τόπου προστασία (τράπεζα γενετικού υλικού).

Άλλα δεδομένα:

- Το φυτό έχει περιοριστεί στα βράχια λόγω της βόσκησης από γίδια. Μια προσπάθεια περιφραξής θα είχε άμεσα αποτελέσματα.
- Οι αναβαθμίδες του λατομείου βοηθούν στη διατήρηση του πληθυσμού εφόσον δε θα γίνει επαναλειτουργία του,

- Μικρή περίφραξη είναι ένα αποτελεσματικό μέτρο για να διατηρηθεί και να ανακάμψει ο πληθυσμός,
- Υπάρχει επιστημονική γνώση για το είδος,
- Οι μελλοντικές προοπτικές είναι αρνητικές για το είδος,
- Το συναντάμε στη Κορυφή Βελούχι, Πέτρα, εντός επέκτασης Natura.

2. *Phitosia crocifolia*

Είναι ενδημικό είδος και το συναντάμε στον Ταΰγετο και στον Πάρνωνα (5 θέσεις). Γενικά έχουμε μικρούς πληθυσμούς.

Η κατάσταση διατήρησης εκτιμάται ως μέτρια με τάση μελλοντικά να είναι ανεπαρκείς. Η βόσκηση το βοηθάει αλλά μπορεί και να το αφανίσει.

Υπάρχει σε περιοχές απρόσιτες. Με βάση τα νεότερα στοιχεία δεν φαίνεται να κινδυνεύει σε τόσο μεγάλο βαθμό.

Θα ήταν χρήσιμη γενετική μελέτη και η καταγραφή εξάπλωσης και αναπαραγωγικής βιολογίας του είδους.

Πιέσεις/απειλές: Η σημαντικότερη είναι η βόσκηση αλλά και πάλι δε μιλάμε για απαγόρευση αλλά για διαχείριση.

Δράσεις :

- Έλεγχος βόσκησης,
- Ενημέρωση τοπικών κοινοτήτων,
- Προώθηση αειφόρων πρακτικών.

3. *Dactylorhiza kalopissii*

Συναντάμε το είδος στην Πίνδο, Αώο, Σμόλικα σε μικροθέσεις.

Γενικά χρειάζεται έλεγχο αναφορικά με τη βόσκηση από αγελάδες .

Πιέσεις / απειλές :

- Βόσκηση από βοοειδή,
- Μέτρια κατάσταση, υγρά λιβάδια,
- Συμπύεση εδάφους.

4. *Silene holzmannii**

Τη συναντάμε σε βραχονησίδες του Αιγαίου αλλά και στην ακτή Φαλήρου και στον Αργοσαρωνικό. Παρατηρούνται μεγάλες διακυμάνσεις των πληθυσμών .

Έχει απειλές από την ίδια τη βιολογία του/ τα χαρακτηριστικά του είδους.

Είναι μονοετές έως διετές .

Πιέσεις/Απειλές:

- Βόσκηση,
- Κατανάλωση από κουνέλια και τρωκτικά. Στις βραχονησίδες το τρώνε γιατί δεν έχουν τι άλλο να καταναλώσουν.

Δράσεις :

- Να μην βοσκούνται οι νησίδες,
- Έλεγχος εγκατάστασης τρωκτικών και κουνελιών,
- Ρύθμιση της βόσκησης (να μην τα αφήνουν ζώα στις βραχονησίδες χωρίς έλεγχο για μεγάλο διάστημα),
- Είναι δυνατό να γίνουν συνέργειες με δράσεις για την ορνιθοπανίδα,
- Τράπεζα γενετικού υλικού.

5. *Androcymbium rechingeri**

Συναντάμε το είδος στην Κρήτη, το Ελαφονήσι, στη Φαλάσαρνα. Έχουμε παρουσία σε 4 θέσεις και απαντάται και στην Αφρική. Έχει γίνει life. Οι θέσεις ενός στους δύο πληθυσμούς έχουν γίνει χώροι στάθμευσης. Χρειάζονται ενίσχυση οι πληθυσμοί.

Σε αυτό το σημείο έγινε τοποθέτηση των μελών της ομάδας εργασίας:

Μέλος ομάδας εργασίας	Είδος 1 ^{ης} επιλογής	Είδος 2 ^{ης} επιλογής
Γρηγόρης Ιατρού	<i>Centaurea princeps</i>	<i>Androcymbium rechingeri</i>
Κυριάκος Γεωργίου	<i>Androcymbium rechingeri</i>	<i>Silene holzmannii</i>
Κωνσταντίνος Θάνος	<i>Androcymbium rechingeri</i>	<i>Centaurea princeps</i>
Πηνελόπη Δεληπέτρου	<i>Silene holzmannii</i>	<i>Dactylorhiza kalopissii</i>
Ευαγγελία Δασκαλάκου	<i>Androcymbium rechingeri</i>	<i>Silene holzmannii</i>
Απόστολος Καλτσής	<i>Androcymbium rechingeri</i>	<i>Dactylorhiza kalopissii</i>
Χριστίνα Φουρναράκη	<i>Androcymbium rechingeri</i>	<i>Silene holzmannii</i>
Δημήτρης Τζανουδάκης	<i>Silene holzmannii</i>	<i>Androcymbium rechingeri</i>
Γιαννης Μπαζός	<i>Dactylorhiza kalopissii</i>	<i>Androcymbium rechingeri</i>
Θεοφάνης Κωνσταντινίδης	<i>Dactylorhiza kalopissii</i>	<i>Silene holzmannii</i>
Τσιφτσής Σπύρος	<i>Dactylorhiza kalopissii</i>	<i>Androcymbium rechingeri</i>
Ιωάννης Τσιριπίδης	<i>Dactylorhiza kalopissii</i>	<i>Androcymbium rechingeri</i>
Φώτης Ξυστράκης	<i>Dactylorhiza kalopissii</i>	<i>Silene holzmannii</i>
Γεώργιος Φωτιάδης	<i>Dactylorhiza kalopissii</i>	<i>Silene holzmannii</i>

29/5/2018_ Αμφίβια- Ερπετά_6° Workshop

Το workshop ξεκίνησε με τα εξής:

- Γνωριμία Ομάδας Εργασίας
- Παρουσίαση Life IP και υπόλοιπων συμπληρωματικών δράσεων
- Δράση A1_ Παρουσίαση
- Βασικά στοιχεία που απαρτίζουν το περιεχόμενο / πλαίσιο ενός Σχεδίου Δράσης.

Αναφορικά με την προεπιλογή των αμφιβίων – ερπετών καθορίστηκαν κριτήρια τα οποία αφορούν:

- αναφορά PAF,
- κατάσταση διατήρησης,
- απειλές πιέσεις,
- γεωγραφική εξάπλωση,
- δυνατότητα βελτίωσης,
- υφιστάμενη γνώσης βιολογίας είδους,
- υφιστάμενη γνώση εξάπλωσης.

Αναφέρθηκε ότι στο πλαίσιο του έργου θα έχουμε τουλάχιστον 13 σχέδια δράσης και κατόπιν έγινε παρουσίαση ειδών αμφιβίων και ερπετών από τη λίστα:

1. *Pelophylax cerigensis* (Βάτραχος της Καρπάθου)

Ενδημικό είδος το οποίο το συναντάμε στην Κάρπαθο και στη Ρόδο. Είναι το πιο απειλούμενο βατράχι στην Ευρώπη.

Απειλές /Πιέσεις:

- Υδρολογικές αλλαγές,
- Μειωμένες βροχές και ξηρασία,
- Απόληψη νερών.

Δράσεις:

- Μικρά φραγματάκια/ σαν καταφύγια,
- Αναπαραγωγή και απελευθέρωση στην Κάρπαθο,
- Σταδιακές απελευθερώσεις,
- Ex situ αναπαραγωγή (στην Κάρπαθο),
- Αρκετά καλή γνώση του είδους καθώς και γνώση για την εξάπλωσή του.

Άλλα δεδομένα και απόψεις από τα μέλη της ομάδας εργασίας:

- Προσφέρεται για να δώσει άμεσα αποτελέσματα στην 5ετία,
- Για τη Ρόδο χρειαζόμαστε περισσότερα δεδομένα,
- Η τοπική κοινωνία το ξέρει και είναι θετική στην προστασία του είδους και ώριμη,
- Δεν ξέρουμε γιατί δεν υπάρχει σε όλο το νησί και έχει περιορισμένη εξάπλωση,
- Έχουμε 2 προγράμματα. Το είδος έχει διεθνή αναγνωρισιμότητα,
- Θεωρείτε εξαιρετική περίπτωση για δράσεις και υπάρχει το ερώτημα αν μπορούμε να ψάξουμε το είδος στη Ρόδο,
- Αν γίνουν δράσεις θα βοηθηθεί και το νερόφιδο,

- Διαχειριστικές πρακτικές προτείνονται μόνο στην Κάρπαθο. Για τη Ρόδο προτείνεται μελέτη,
- Αμφισβητήθηκε ως κατάλληλη δράση η αναπαραγωγή του είδους,
- Υπάρχει αμφισβήτηση για το εάν το είδος στη Ρόδο είναι ίδιο με της Καρπάθου. Υπάρχει η άποψη ότι το είδος της Ρόδου είναι συγγενικό με είδος της Τουρκίας,
- Έγινε πρόταση να δούμε τα ενδημικά είδη σε λογική multi species για Ν. Αιγαίο (Ρόδος, Κάρπαθος),
- Translocation – δεν θεωρείται αυτή η περίπτωση,
- Το είδος είναι αμφισβητούμενο από γενετικής άποψης,
- Σχετικά με τη προστασία ενδιαιτήματος μακροπρόθεσμα προκύπτει ότι τα μικρά φραγματάκια καλύπτει αυτό το στόχο,
- Το πρόβλημα είναι ότι δεν βρέχει .

2. *Macronipera schweizeri** (Οχιά της Μύλου)

Η οχιά της Μύλου αριθμεί περίπου 5.000 άτομα, είναι ενδημικό, είναι και στο ΠΔΠ (PAF) και έχει διεθνή αναγνωρισιμότητα.

Απειλές/Πιέσεις:

- Ορυχεία,
- Απομάκρυνση θάμνων / θαμνοφρακτών,
- Συλλογή ατόμων από συλλέκτες του εξωτερικού,
- Καλλιέργειες,
- Φωτιές,
- Εντατική βόσκηση.

Από ΠΔΠ (PAF) προτείνονται:

- Χαρτογράφηση ζωνών ευαισθησίας,
- Εποπτεία και φύλαξη,
- Σχέδια για έλεγχο εισβαλλόντων,
- Σχεδιασμός και υποστήριξη / εφαρμογή των Κανόνων Πολλαπλής Συμμόρφωσης.

Άλλα δεδομένα και απόψεις από την ομάδα εργασίας είναι:

- Να γίνει παρακολούθηση θνησιμότητας,
- Το είδος φαίνεται να υπάρχει και στη Σίφνο αλλά σε μικρό πληθυσμό,
- Η Ελλάδα έχει καταδίκη/ υπάρχει και ΚΥΑ,
- Δεν ξέρουμε το βαθμό θνησιμότητας από τον άνθρωπο,
- Τα περάσματα είναι λύση/βοηθάει στη θνησιμότητα αλλά θέλουν συντήρηση. Χρειάζονται περισσότερα περάσματα. Η συντήρηση των περασμάτων είναι θέμα προς επίλυση. Ίσως μπορεί να λυθεί με τους Φορείς Διαχείρισης,
- Δεν πρέπει να γίνει επέκταση ορυχείων στην Δυτική Μύλο. Η S&B κάνει αποκατάσταση στην κατεύθυνση της ουσιαστικής αποκατάστασης,
- Η τοπική κοινωνία είναι κάπως ώριμη αλλά είναι δύσκολο είδος. Κανείς δε θέλει μια οχιά στον κήπο του,
- Η θνησιμότητα είναι ίσως ο μεγαλύτερος κίνδυνος,
- Τα ενδιαιτήματα στη Μύλο είναι σταθερά,
- Ο πληθυσμός είναι γενικά σταθερός,

- Ένας άλλος κίνδυνος είναι τα μοντέλα διατροφής. Χρονιές που δεν είχαμε καλή μετανάστευση πουλιών είχαμε κακή κατάσταση/ μειωμένη παρουσία της οχιάς,
- Οι γάτες είναι απειλή, ειδικά οι 'εκπαιδευμένες',
- Η φύλαξη είναι σημαντικό θέμα,
- Σεμινάρια για την αστυνομία/ πυροσβεστική θα βοηθούσαν, επειδή τους φωνάζουν οι κάτοικοι όταν τη βρουν π.χ. σε κήπο,
- Η ρύθμιση κυκλοφορίας θα βοηθούσε / είχε γίνει για τα λατομεία,
- Στη Σίφνο είναι σε κατοικημένες περιοχές, οπότε είναι πολύπλοκο. Δεν ξέρουμε κάτι για την τοπική κοινωνία. Εκεί θα βοηθούσαν οι φυτεύσεις,
- Στη Κίμωλο έχει ίδια χαρακτηριστικά με την Μύλο. Δε φαίνονται τα προβλήματα μεγάλα,
- Στην 5ετία δε θα έχουμε άμεσα αποτελέσματα. Μόνο ως προς τη βελτίωση των ενδιαιτημάτων.

3. *Vipera ursinnii* (Νανόχεντρα, Οχιά των λιβαδιών)

Την οχιά των λιβαδιών τη συναντάμε σε υψόμετρο >1800 μέτρα. Το είδος έχει παρουσία σε 10 γνωστά σημεία σε υποαλπικά λιβάδια. Η κατάστασή του θεωρείται ανεπαρκής αλλά σταθερή και είναι τρωτό.

Απειλές /Πιέσεις:

- Εντατική βόσκηση,
- Εγκατάλειψη βόσκησης,
- Χιονοδρομικό κέντρο Καρπενήσι.

Άλλα δεδομένα και απόψεις από την ομάδα εργασίας είναι:

- Θα πρέπει να γίνει επιβεβαίωση της παρουσίας του είδους στις περιοχές,
- Προτείνεται παρακολούθηση και διαχείριση της βόσκησης σε τουλάχιστον 5 περιοχές,
- Σωροί από πέτρες και φυτεύσεις για το Καρπενήσι,
- Εδώ είναι σημαντικό να γίνει ενημέρωση και ευαισθητοποίηση,
- Τέθηκε το ερώτημα αν πραγματικά κινδυνεύει. Το είδος πραγματικά κινδυνεύει από την κλιματική αλλαγή που εκεί δεν μπορούμε να κάνουμε και πολλά,
- Το σχέδιο δράσης για αρπακτικά θα βοηθήσει το είδος,
- Οι δράσεις δεν θα έχουν άμεσα αποτελέσματα,
- Θεωρείται ότι είναι από τα απειλούμενα είδη στην Ελλάδα,
- Υπάρχει περίπτωση να είναι και αλλού. Δεν ξέρουμε ακριβώς την κατανομή του. Αλλά σε επίπεδο καινούριας τοποθεσίας ξέρουμε το εύρος,
- Δε φαίνεται να υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων. Δεν έχει ίδια πίεση όπως στη περίπτωση της οχιάς της Μύλου,
- Εδώ θα έχει νόημα η ενημέρωση σε σχέση με τον ορεινό τουρισμό,
- Τα μέτρα από τις ΕΠΜ είναι σημαντικά και θα έχουν μεγαλύτερα αποτελέσματα από άλλες πιθανές δράσεις.

Από ΠΔΠ (ΡΑΦ) προτείνονται:

- Σχέδιο για έλεγχο και εξάλειψη εισβαλλόντων ξενικών,
- Σχεδιασμός, υποστήριξη και εφαρμογή Κανόνων Πολλαπλής Συμμόρφωσης.

4. *Emys orbicularis* (Βαλτοχελώνα, Στικτή Νεροχελώνα)

Η κατάσταση της νεροχελώνας εκτιμάται ως ανεπαρκής. Μιλάμε για την νεροχελώνα στα νησιά η οποία θεωρείται σχεδόν απειλούμενη. Συναντάμε το είδος στη Σαμοθράκη, στη Λήμνο, στη Λέσβο, στη Σάμο, στην Ικαρία.

Πιέσεις/Απειλές:

- Αντλήσεις,
- Εντατικοποίηση γεωργίας,
- Ρύπανση στα νερά,
- Κανάλια,
- Εκτροπές ρεμάτων,
- Τροποποίηση πλημμυρικού καθεστώτος,
- Κινδυνεύει από τα ξενικά είδη και κυρίως από την αμερικάνικη χελώνα η οποία έχει έρθει ως κατοικίδιο στη χώρα,
- Υπάρχουν πολλές πιέσεις που σχετίζονται με την ποιότητα των νερών.

Δράσεις:

- Τεχνική μελέτη παρεμβάσεων,
- Απομάκρυνση ξενικών ειδών.

Άλλα δεδομένα και απόψεις:

- Οι νησιωτικοί υγρότοποι είναι ευάλωτοι και έχουν καταστραφεί γι' αυτό και θέλουμε δράσεις στην νησιωτική περιοχή,
- Καταστρέφονται οι όχθες που αναπαράγεται το είδος,
- Δεν ξέρουμε καλά τους πληθυσμούς και τις κατανομές του πχ στην Άνδρο, τη Χίο, την Τήνο,
- Από την άλλη αν κάνουμε δράσεις στα νησιά αφορά σε μικρό πληθυσμό σε σχέση με το σύνολο, όμως έχει μοναδικούς πληθυσμούς,
- Δεν μπορεί να δώσει άμεσα αποτελέσματα αλλά από την άλλη είναι είδος ομπρέλα για να προστατεύσει του ευαίσθητους νησιωτικούς υγρότοπους.

5. *Pelophylax cretensis* (Κρητικός Βάτραχος)

Ο βάτραχος της Κρήτης, είναι ενδημικό είδος με κατακερματισμένη εξάπλωση. Η κατάσταση διατήρησης είναι U1.

Πιέσεις/ απειλές:

- Αστικοποίηση,
- Τα αποτελέσματα που έχει η αστικοποίηση στα νερά,
- Απολήψεις,
- Έχουμε ένα ξενικό που το απειλεί (βουβαλοβάτραχος).

Δράσεις:

- Προτείνεται η καταγραφή παρουσίας του είδους,
- Πρέπει να γίνει επιλογή και κατηγοριοποίηση περιοχών δράσης,

- Θα πρέπει να γίνει ποσοτικοποίηση της πίεσης,
- Χρειάζεται η διαμόρφωση ειδικού κοστολογημένου σχεδίου παρεμβάσεων,
- Εμβληματική επιδεικτική αποκατάσταση μπαζωμένου υγρότοπου στα αστικά όρια στα πρότυπα Μορώνη (θα γίνει αυτό μέσω ΠΕΠ) . Θα χρηματοδοτήσει η Περιφέρεια την αποκατάσταση του υγρότοπου,
- Έχει μεγάλη κατανομή το είδος,
- Φαίνεται ότι στο Ν Αιγαίο έχει τα μεγαλύτερα προβλήματα. Μπορεί να γίνουν συνδυαστικές δράσεις. Θεωρείται «αδερφός» βάτραχος με τον βάτραχο της Καρπάθου. Η τοπική κοινωνία δε το ξέρει ως ενδημικό και μοναδικό.

Σε αυτό το σημείο καταγράφηκαν και άλλα είδη (εκτός της λίστας) ως είδη που θα μπορούσαν να γίνουν δράσεις για τη βελτίωση της κατάστασης τους. Αυτά είναι:

Eirenis modestus, Eryx jaculus, Lacerta agilis, Lacerta anatolica, Natrix tessellate, Testudo graeca, Ophiomorus punctatissimus.

Πέρα από τα παραπάνω είδη παρουσιάστηκαν και τα ακόλουθα:

Chamaeleo chamaeleon (Σάμος), Bombina bombina, Testudo hermanni,

Lyciasalamandra helverseni

Μακεδονικός Τρίτωνας – Συναντάμε το είδος στην Ελλάδα και τα Σκόπια, είναι σχεδόν τρωτό και απειλείται από εισαγωγή ψαριών. Μπορούν να γίνουν δράσεις μέσω του Φορέα Παμβώτιδας.

Κατόπιν έγιναν τοποθετήσεις :

Μέλος ομάδας εργασίας	Είδος 1 ^{ης} επιλογής	Είδος 2 ^{ης} επιλογής
Μαραγκού Παναγιώτα	Βάτραχος Καρπάθου	Οχιά Μύλου
Ιωάννης Ιωαννίδης	Βάτραχος Καρπάθου	Οχιά ή ο βάτραχος της Κρήτης (πακέτο βατράχου)
Πέτρος Λυμπεράκης	Βάτραχος Καρπάθου	<i>Στικτή Νεροχελώνα</i>
Ιωάννης Φουφοπουλος	Βάτραχος Καρπάθου	<i>Στικτή Νεροχελώνα</i>
Καλούστ Παραγκαμιάν	Βάτραχος Καρπάθου	Βάτραχος Κρήτης
Παναγιώτης Παφίλης	Βάτραχος Καρπάθου	Βάτραχος Κρήτης
Κωνσταντίνος Σωτηρόπουλος	Βάτραχος Καρπάθου	Βάτραχος Κρήτης
Χλόη Αδαμοπούλου	Βάτραχος Καρπάθου	Βάτραχος Κρήτης
Μαρία Δημάκη	Βάτραχος Καρπάθου	Οχιά Μύλου

31/5/2018_ Ασπόνδυλα_7^ο Workshop

Το workshop ξεκίνησε με τα εξής:

- Γνωριμία Ομάδας Εργασίας
- Παρουσίαση Life IP και υπόλοιπων συμπληρωματικών δράσεων
- Δράση A1_ Παρουσίαση
- Βασικά στοιχεία που απαρτίζουν το περιεχόμενο / πλαίσιο ενός Σχεδίου Δράσης

Αναφορικά με την προεπιλογή των αμφίβιων – ερπετών καθορίστηκαν κριτήρια τα οποία αφορούν:

- αναφορά PAF,
- κατάσταση διατήρησης,
- απειλές πιέσεις,
- γεωγραφική εξάπλωση,
- δυνατότητα βελτίωσης,
- υφιστάμενη γνώσης βιολογίας είδους,
- υφιστάμενη γνώση εξάπλωσης.

Στη συνέχεια έγινε παρουσίαση ειδών ασπόνδυλων από τη λίστα:

1. *Parnassius apollo* (Λεπιδόπτερο)

Είναι στο παράρτημα IV της Οδηγίας. Γενικά φαίνεται να έχει πτωτική τάση ο πληθυσμός του. Το εύρος κατανομής είναι FV. Έχει ευρεία κατανομή στα ορεινά λιβάδια σε υψόμετρο από 700μ έως 2.400μ, κοντά σε βραχώδεις πλαγιές. Έχει παρουσία το διάστημα Ιούνιος – Σεπτέμβριος. Το φυτό *Sedum sempervivum* είναι ξενιστής, αν χάσεις το είδος, χάνεις και το είδος. Έχουμε ενημέρωση κατανομής σε 91 θέσεις.

Οι μελλοντικές προοπτικές είναι αρνητικές, αναμένεται πτωτική τάση. Έχουμε καλή γνώση κατανομής και ενδιαιτημάτων.

Απειλές/Πιέσεις:

- Παράνομη συλλογή,
- Εμπορία,
- Εντατική ή απουσία βόσκησης (Πχ. αγελάδες είναι μεγάλο πρόβλημα, σαρώνουν τα πάντα),
- Τουριστικές υποδομές,
- Κλιματική αλλαγή,
- Τουριστικές υποδομές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες.

Το συγκεκριμένο είδος θα έχει πρόβλημα με την κλιματική αλλαγή.

Χρειάζεται ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας που ζει στα ορεινά και ενημέρωση των τουριστών (πιθανή δράση).

Δράσεις:

- Δράσεις για το είδος : Πάταξη ηλεκτρονικού εμπορίου, φύλαξη ενδιαιτήματος,

- Δράσεις για το ενδιαίτημα: προσδιορισμός επιθυμητού επιπέδου βόσκησης, εφαρμογή εκτατικής κτηνοτροφίας, πιλοτικό πρόγραμμα αναπαραγωγής και πιλοτικό πρόγραμμα βελτίωσης ενδιαιτήματος με φυτά ξενιστές (αυτό είναι προτεινόμενο),
- Δράσεις για τη κοινωνία: Δράσεις ενημέρωσης ευαισθητοποίησης / επιστήμη πολιτών _citizen science.

Μέτρηση επιτυχίας θα μπορούσε να περιλαμβάνει:

- Αριθμός ατόμων που δε διακινήθηκαν,
- Περιστατικά αναχαίτισης συλλεκτών,
- Αύξηση έκτασης /χωρική αποτύπωση ευνοϊκών περιοχών,
- Πληθυσμιακή αλλαγή σε πιλοτικές περιοχές / βιοπαρακολούθηση.

Μέσα στη 5ετία μπορούμε να έχουμε αποτελέσματα.

Οι πεταλούδες μαζί με τα πουλιά αποτελούν το πρώτο ευρωπαϊκό δείκτη για τη κατάσταση του περιβάλλοντος.

Γενικά είναι εφικτή η σύνδεση με ευρωπαϊκή πολιτική, έχουμε πρόσβαση στη διεθνή εμπειρία. Θεωρείται χαρισματικό είδος με εύκολη της κινητοποίηση της κοινωνίας.

Προστιθέμενη αξία για άλλα είδη όπως το συμπατρικό του είδος.

Έχουμε γενικά 23 απειλούμενα συμπατρικά / συντοπικά είδη ορθοπτέρων .

2. *Vertigo angustior* (Γαστερόποδο)

Το σαλιγκάρι είναι στο παραρτηρημα II της Οδηγίας, έχει ίδια κατάσταση με τη πεταλούδα και αναμένεται πτωτική κατάσταση.

Στην Ελλάδα το έχουμε στη Θάσο, μπορεί και στη Καβάλα (GR 1150012).

Εξαρτάται από το εδαφικό νερό και τους μικρούς υγροτόπους και οι μελλοντικές του προοπτικές είναι αρνητικές.

Πιέσεις / απειλές:

- Τροποποίηση υδρολογίας,
- Κοπή παρόχθιας βλάστησης,
- Παρόχθιες δραστηριότητες,
- Μπαζώματα , επιχωματώσεις, απόθεση αδρανών.

Δράσεις :

- Έλεγχος και καταστολή της παράνομης απόθεσης αδρανών,
- Διαχειριστικό σχέδιο βόσκησης.

3. *Cerambyx cerdo* (Κολεόπτερο)

Το είδος έχει ευρεία κατανομή. Χρειάζεται ωριμα, ημι- ανοιχτά δέντρα βελανιδιάς. Είναι άγνωστη η κατάσταση ενδιαιτήματος. Έχουμε παρουσία εντός πολλών περιοχών Natura. Γενικά βρίσκεται στην Ηπειρωτική Ελλάδα και κυρίως στη Βόρεια Ελλάδα. Θεωρούμε ότι στο μέλλον η κατάσταση θα είναι χειρότερη με τη λογική ότι μετράμε τα κατάλληλα ενδιαιτήματα.

Απειλές/Πιέσεις:

- Δραστηριότητες αναψυχής,
- Μείωση ενδιαιτήματος,
- Φωτιά,
- Συλλογή.

Δράσεις:

- Διατήρηση μικρο-ενδιαιτημάτων,
- Διαχειριστικό σχέδιο βόσκησης ώστε να έχουμε ανοιχτές δασικές περιοχές,
- Διαχειριστικό σχέδιο δασικών πρακτικών και τροποποιήσεις / αύξηση νεκρού ξύλου και ώριμων δέντρων.

Μέτρηση επιτυχίας θα είναι η αύξηση της έκτασης σε εκτάρια.

Άλλα δεδομένα και παρατηρήσεις που καταγράφηκαν:

- Στόχος να αλλάξει η κατάσταση U1 σε FV,
- Πολύ καλή γνώση της οικολογίας του είδους,
- Αρκετά καλή γνώση της εθνικής εξάπλωσης,
- Γνώση κατάλληλου ενδιαιτήματος,
- Δυσκολία είναι η συνεργασία με τις δασικές υπηρεσίες,
- Δεν έχουμε πραγματικά γνώση για τον πληθυσμό και θέλει γέρικά δέντρα,
- Έχουμε στην Ελλάδα μεμονωμένα άτομα,
- Δεν ξέρουμε σε ποιες περιοχές στην Ελλάδα χρειάζεται βελτίωση του ενδιαιτήματος
- Δεν μπορούμε να εστιάσουμε γεωγραφικά μόνο από τα διαχειριστικά σχέδια θα μπορούσαμε να ξέρουμε,
- Η κατάλληλη δράση θα ήταν ενημέρωση των δασαρχείων.

Μέλος ομάδας εργασίας	Είδος 1 ^{ης} επιλογής	Είδος 2 ^{ης} επιλογής
Αβτζής Δημήτριος	<i>Vertigo angustior</i>	<i>Parnassius apollo</i>
Παπαπαύλου Κέλλη	<i>Parnassius apollo</i>	<i>Vertigo angustior</i>
Σίνος Γκιώκας	<i>Vertigo angustior</i>	<i>Parnassius apollo, Cerambyx cerdo</i>
Κανέλλα Ραδέα	<i>Vertigo angustior</i>	<i>Parnassius apollo</i>
Βασιλική Κατή	<i>Parnassius apollo</i>	<i>Vertigo angustior, Cerambyx cerdo</i>
Αναστάσιος Λεγάκης	<i>Parnassius apollo</i>	<i>Vertigo angustior</i>